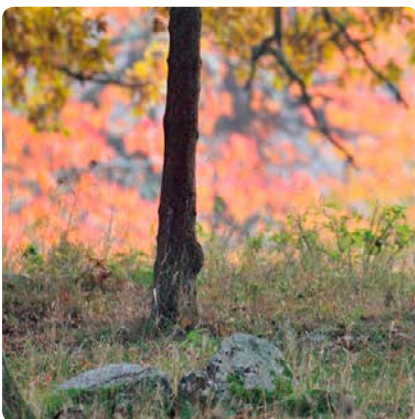

Handbok för provledare vid jägarexamen

HANDBOK 2018:1 • UTGÅVA 1 • APRIL 2018

Handbok för provledare vid jägarexamen

Handbok 2018:1
Utgåva 1
April 2018

NATURVÅRDSVERKET

Beställningar

Ordertel: 08-505 933 40

E-post: natur@cm.se

Postadress: Arkitektkopia AB, Box 110 93, 161 11 Bromma

Internet: www.naturvardsverket.se/publikationer

Naturvårdsverket

Tel: 010-698 10 00, fax: 010-698 16 00

E-post: registrator@naturvardsverket.se

Postadress: Naturvårdsverket, SE-106 48 Stockholm

Internet: www.naturvardsverket.se

ISBN 978-91-620-0181-0

ISSN 1650-2361

© Naturvårdsverket 2018

Tryck: Arkitektkopia AB, Bromma 2018

Omslagsfoto: Stefan Örtenblad/Johnér bildbyrå

Förord

Den 15 december 1983 beslutade regeringen att jägarexamen skulle införas i hela landet den 1 januari 1985. Samtidigt bemyndigade regeringen Naturvårdsverket att bland annat utfärda föreskrifter för jägarexamen.

Naturvårdsverkets föreskrifter är bindande. Nu gällande föreskrifter; Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2015:10) om jägarexamen trädde i kraft den 1 januari 2016 efter vissa ändringar i tidigare föreskrifter.

Handboken vänder sig framför allt till provledare för jägarexamen och är avsedd att medverka till att jägarexamen genomförs på ett enhetligt sätt i hela landet. Tillsammans med jägarorganisationernas PM, som också finns i denna publikation, ger den till exempel anvisningar om provplatsernas utformning och om hur proven ska genomföras och bedömas. Naturvårdsverket svarar för handbokens innehåll, liksom jägarorganisationerna svarar för sin PM.

Arbetet med publikationen har bedrivits av Christer Pettersson, Daniel Bladh och Elisabet Perming för Naturvårdsverket och jägarexamenssamordnare Henrik Falk för Svenska Jägareförbundet och jägarexamenssamordnare Sivert Borup för Jägarnas Riksförbund.

Stockholm 2018

Naturvårdsverket
Claes Svedlindh
Avdelningschef Naturavdelningen

Läsanvisning

I denna publikation ingår en handbok för provledare vid jägarexamen, som utgår från Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2015:19) om jägarexamen. Första kapitlet kan ses som en sammanfattning av jägarexamens syfte, organisation, innehåll och genomförande, liksom av provledarens roll. De följande kapitlen tar mer utförligt upp dessa ämnen.

För att jägarexamen ska kunna genomföras under så lika förutsättningar som möjligt i hela landet har jägarorganisationerna, Svenska Jägareförbundet och Jägarnas Riksförbund, dessutom utfärdat detaljerade instruktioner och rekommendationer om såväl provbanornas utseende som provens genomförande och bedömning. Bland annat redovisas noggrant de kontroller en provledare ska göra vid de olika proven.

Jägarorganisationernas instruktioner finns i Jägarorganisationernas PM, JPM, som också ingår i publikationen. JPM utgör ett viktigt komplement till själva handboken och bör användas jämsides med denna.

Bilaga 1 består av Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2015:10) om jägarexamen.

Till JPM finns också ett antal bilagor:

- Instruktion till provtagare (bilaga JPM:1)
- Intyg för avlagda prov (bilaga JPM:2)
- Exempel på rätt ifyllda intyg (bilaga JPM:3)
- Regler om jägarbevis (bilaga JPM:4)
- Regler för märke för jägarexamen (bilaga JPM:5)

Innehåll

FÖRORD		3
LÄSANVISNING		4
1	JÄGAREXAMEN – FÖR SÄKER JAKT OCH GOD VILTVÅRD	7
1.1	God jaktkultur ska främjas	7
1.2	Ekologi, skjutvapen och lagar	7
1.3	Teori och praktik	7
1.4	Provledare och provbanor	7
1.5	Organisation, ansvarsfördelning och samverkan	8
2	PROVLEDARE – EN ANSVARSFULL UPPGIFT	9
2.1	Vem kan bli provledare?	9
2.2	Från uttagning till förordnande	9
2.2.1	Uttagning	9
2.2.2	Utbildning	10
2.2.3	Förordnande – registernummer	10
2.2.4	Återkallande av ett förordnande	10
2.3	Provledarens roll	11
3	PROVBANOR I VARJE LÄN	12
3.1	Grundläggande krav på provbanor	12
3.2	Detaljutförande av provplatser	12
4	JÄGAREXAMEN – PROV, INTYG OCH AVGIFTER	13
4.1	Teori och praktik	13
4.2	Praktiska prov och vapentyper	13
4.2.1	Hagelgevär	13
4.2.2	Kulgevär för patroner i klass 2–4 och luftgevär tillåtna för jakt	14
4.2.3	Kulgevär för patroner i klass 1	14
4.3	Praktiska prov avläggs i sin helhet samma dag	14
4.4	Intyg och jägarbevis	14
4.5	Tidigare avlagda prov	15
4.6	Avgifter	15
4.7	Språksvårigheter och funktionsnedsättning	15
5	TEORIPROV – SKA AVKLARAS FÖRST	16
5.1	Fastställda frågor	16
6	DE PRAKTISKA PROVEN	17
6.1	Inledande kontroller – Inskrivning	17
6.2	Olämpligt uppträdande med vapen – inget prov	18
6.3	Information inför varje moment	18
6.4	Omdöme efter varje moment	18
6.5	Möjligheter att göra om underkända prov och moment	18
6.5.1	Omprov av moment i Praktiskt hagelgevårsprov och Praktiskt grundprov/kulgevär	19

6.5.2	Omprov av moment i högviltprov/kulgevär	19
6.5.3	Nytt prov – full avgift	19
6.5.4	Omprov – tid och omfattning	19
6.6	Efter dagens prov – intyg och redovisning	20
7	PRAKTISKT HAGELGEVÄRS PROV	21
7.1	Ingående moment och vapen	21
7.1.1	Fyra moment	21
7.1.2	Banan ska tillhandahålla minst ett hagelgevär	21
7.2	Säker hagelgevärshantering	21
7.3	Avståndsbedömning med allmän hagelgevärshantering	22
7.4	Kombinationsprov – Säker hagelgevärshantering och avståndsbedömning	22
7.5	Lerduveskjutning med allmän hagelgevärshantering	22
7.6	Skjutning mot markmål med allmän hagelgevärshantering	23
8	PRAKTISKT GRUNDPROV/KULGEVÄR	24
8.1	Ingående moment och vapen	24
8.1.1	Banan ska tillhandahålla minst ett kulgevär	24
8.2	Säker kulgevärshantering	24
8.3	Precisionsskjutning med allmän kulgevärshantering	24
8.3.1	Markering av träffbilder	25
9	PRAKTISKT HÖGVILT PROV/KULGEVÄR	26
9.1	Ingående moment och vapen	26
9.1.1	Provalternativ	26
9.1.2	Vapen	26
10	PRAKTISKA PROV FÖR PROVTAGARE MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING ELLER FRÄMMANDE SPRÅK	27
BILAGA 1	NATURVÅRDSVERKETS FÖRESKRIFTER OM JÄGAREXAMEN	28
	Organisation m.m.	28
	Jägarexamen – innehåll m.m.	29
	Teoretiskt prov	31
	Praktiskt hagelgevärsprov	32
	Praktiskt grundprov/kulgevär	33
	Praktiskt Högviltprov/kulgevär	34
	Omprov av underkänt prov	34
	Utformning av provplatser	34
	Provtagare med funktionsnedsättning	35
	Avgifter	35
	Registernummer för provledare och provbanor	35
	Ikraftträdande	35
	Bilaga NFS 2015:10	36
JPM	JÄGARORGANISATIONERNAS PM OM JÄGAREXAMEN	JPM-1
JPM	JÄGARORGANISATIONERNAS PM BILAGOR	JPM-46

1 Jägarexamen – för säker jakt och god viltvård

1.1 God jaktkultur ska främjas

Den som vill ha tillstånd att inneha jaktvapen ska kunna visa upp bevis på ett godkänt kompetensprov – jägarexamen. Syftet med jägarexamen är att varje jägare ska inneha grundläggande kunskaper om och intresse för viltvård och jakt. Tanken är att jakten ska bli säker, ekologiskt anpassad och att viltet ska visas hänsyn. Jägarexamen ska främja en god jaktkultur. En förhoppning är också att examen ska öka förutsättningarna och motivationen för jägarna att vidareutbilda sig.

1.2 Ekologi, skjutvapen och lagar

De kunskaper som krävs för jägarexamen sträcker sig över ett brett spektrum av ämnen. I förarbetena som ledde fram till lagstiftningen om jägarexamen framhölls att provtagaren, den blivande jägaren, ska ha kunskaper om ekologi, biologi, viltvård, säkerhetsfrågor, skjutvapen och ammunition, jaktlagstiftning och annan lagstiftning av betydelse, det vill säga lagstiftning om artskydd, djurskydd och naturvård. Dessutom bör provtagaren ha kunskaper om berörda myndigheter och organisationer, till exempel Naturvårdsverket, länsstyrelsen och landets jägarorganisationer.

1.3 Teori och praktik

En fullständig jägarexamen består av ett teoretiskt prov och tre praktiska prov. De praktiska proven avser olika typer av jaktvapen – hagelgevär, kulgevär för patroner i klass 2–4 och kulgevär för patroner i klass 1. Vilka praktiska prov som måste klaras beror på vilken typ av vapen provtagaren vill inneha tillstånd för. Det teoretiska provet ska avläggas av alla och måste vara avklarat innan man går vidare till de praktiska proven (Kapitel 4). Där behandlas också giltigheten av tidigare avlagda prov.

1.4 Provledare och provbanor

Samtliga prov, både det teoretiska och de praktiska, avläggs vid särskilda provbanor inför en provledare. Det teoretiska provet kan också avläggas på någon annan plats som bestäms av provledaren.

Proven är avgiftsbelagda där betalning sker till provledaren innan provtillfället.

Provledaren förordnas av Polismyndigheten på förslag av Svenska Jägareförbundet eller Jägarnas Riksförbund. Provledaren är underställd den jägarorganisation som föreslagit personen i fråga och ska genomgått en särskild provledarutbildning (Kapitel 2).

I varje län ska det finnas ett antal godkända provbanor för jägarexamen. För att godkännas som provbana måste banorna och de olika provplatserna uppfylla ett antal särskilda krav (Kapitel 3). Vid varje provbana ska det finnas flera provledare, vanligen 3–5 stycken.

1.5 Organisation, ansvarsfördelning och samverkan

Naturvårdsverket ger ut föreskrifter för examen. I Naturvårdsverkets uppgifter ingår det att se till att proven successivt anpassas till utvecklingen inom jakt- och viltvårdsområdet och till förändringar i lagstiftningen. Det är till exempel Naturvårdsverket som fastställer frågorna i det teoretiska provet.

Verket beslutar också om provavgifternas storlek.

Jägarorganisationerna – Svenska Jägareförbundet och Jägarnas Riksförbund – svarar för genomförandet av proven – såväl det teoretiska som de praktiska. Det innebär bland annat att följa upp behovet av provbanor, kontrollera att provbanorna och provplatserna uppfyller gällande krav och fatta beslut om nya provbanor.

Jägarorganisationerna ska också se till att det finns ett tillräckligt antal provledare vid varje provbana och att provledarna fortlöpande vidareutbildas. En viktig uppgift är att säkerställa att verksamheten med jägarexamen genomförs ansvarsfullt och likformigt inom verksamhetsområdet. Här har provledarna ett stort ansvar.

För den centrala ledningen av verksamheten när det gäller jägarexamen finns en samrådsgrupp som tillsätts av Naturvårdsverket. I gruppen ingår två representanter för Naturvårdsverket och en representant för vardera jägarorganisation. Dessutom ingår en representant för Polismyndigheten. Naturvårdsverket utser ordförande i gruppen. Om experter behöver adjungeras till gruppen beslutar Naturvårdsverket om det.

2 Provledare – en ansvarsfull uppgift

Jägarexamen syftar till att jakten i landet ska bedrivas av välutbildade och ansvarsfulla jägare med kunskaper om såväl själva jakten som viltvård och artskydd. Det innebär att provledarna har ett stort ansvar när det gäller bedömningen av provtagarnas kunskaper och agerande. Det är också provledarna som i praktiken svarar för att jägarexamen genomförs på ett likvärdigt sätt inom verksamhetsområdet och i förlängningen över landet.

Provledarens sätt att leda proven har stor betydelse för vilken inställning allmänheten och jägarna får till jakt och jägarexamen.

2.1 Vem kan bli provledare?

Den som ska bli provledare ska ha genomgått den provledarutbildning som Naturvårdsverket har fastställt och som anordnas av jägarorganisationerna. Man ska också ha tjänstgjort tillsammans med en redan förordnad provledare. Dessutom krävs att man

- Har avlagt samtliga prov i jägarexamen med godkänt resultat.
- Bedöms lämplig med hänsyn till yrkesverksamhet och personliga egenskaper.
- Är känd som en kunnig och omdömesgill jägare med bred jakt erfarenhet.

Man ska gärna ha någon erfarenhet av undervisning. Man bör också vara känd inom jägarorganisationen i länet eller av någon annan liknande organisation.

2.2 Från uttagning till förordnande

2.2.1 Uttagning

Vägen till ett förordnande som provledare börjar med att en provbana som har en jägarorganisations uppdrag att genomföra prov för jägarexamen föreslår ett antal personer som bedöms uppfylla kraven för provledare. Antalet föreslagna personer bedöms med hänsyn till förväntat antal provtagare, arbetssituationen för befintliga och föreslagna provledare, semestrar, etcetera.

De som föreslås måste ha lämnat sitt samtycke till att fungera som provledare. Dessutom ska de ha fått klargjort för sig att de måste genomgå viss utbildning och skriftligen förbinda sig att fullgöra uppgiften som provledare i överenskommen omfattning. Slutligen ska de upplysas om att polisen kommer att söka i vissa register på deras person.

2.2.2 Utbildning

De uttagna personerna ska sedan genom jägarorganisationernas försorg få utbildning i jägarexamens organisation och administrativa rutiner, provledarens roll och ansvar och provens genomförande och bedömning.

De ska också tjänstgöra tillsammans med en erfaren provledare vid minst två teoretiska provtillfällen och tjugo praktiska delprov (Hagelgevårsprov, Grundprov/kulgevär, Högviltprov/kulgevär).

2.2.3 Förordnande – registernummer

När utbildningen är klar anmäler jägarorganisationen de uttagna för förordnande till polismyndigheten i det område där respektive provledare i huvudsak ska vara verksam.

Anmälan görs på blanketten ”Ansökan om förordnande som provledare för jägarexamen”. Anmälan ska undertecknas av den föreslagna provledaren och en representant för jägarorganisationen.

Polisen gör en registerslagning på varje anmäld person. Om det då inte finns något hinder för förordnandet utfärdar polisen en förordnandehandling. Förordnandehandlingen skickas till provledaren. En kopia går till jägarorganisationen.

Om det blir aktuellt med avslag meddelar polisen den föreslagna provledaren och jägarorganisationen.

Ett förordnande som provledare gäller för viss tid.

Varje provledare ska tilldelas ett registernummer som består av länsbokstaven och tre siffror.

2.2.4 Återkallande av ett förordnande

Förordnandet som provledare kan återkallas av Polismyndigheten om

- Provledaren begått ett brott av en sådan karaktär att personen måste bedömas som olämplig för sitt uppdrag.
- Provledaren drabbas av sjukdom, skada eller något annat problem som gör det omöjligt att fullgöra provledaruppdraget eller att provledaren själv begär att få förordnandet upphävt.
- Jägarorganisationen begär att förordnandet ska återkallas.
- Det finns andra särskilda skäl.

Den jägarorganisation som provledaren lyder under ska utreda eventuella klagomål mot provledarens sätt att fullgöra sina arbetsuppgifter.

Om polisen återkallar förordnandet eller om det löper ut ska provledaren omgående lämna tillbaka all materiel och samtliga handlingar som rör provverksamheten till den aktuella jägarorganisationen.

Om polisen har återkallat förordnandet ska en kopia på alla handlingar i ärendet och handlingar som rör provverksamheten skickas till Naturvårdsverket. Respektive jägarorganisation har ansvaret för att detta genomförs.

2.3 Provledarens roll

Motivera de blivande jägarna att skaffa sig kunskaper om jakt, viltförvaltning och säkerhet – är det allt överskuggande syftet med jägarexamen. Provledaren har även här en uppgift.

Huvuduppgiften är givetvis att fatta välgrundade och oberoende beslut om en provtagare ska godkännas eller underkännas. Integritet är en viktig provledaregenskap. Provledaren ska i varje provsituation handla så att provtagaren känner att den lär sig något, att kunskap är något positivt och att proven inte är avsedda att motarbeta utan understödja provtagarens strävan att bli en bra jägare.

Provledaren måste därför visa en positiv attityd till provtagaren men samtidigt uppträda med pondus. I arbetet måste provledaren komma ihåg:

- Att inte vara lärare/instruktör vid jägarexamensutbildningar. Gäller både teoretisk och praktisk utbildning. Provledarens roll som oberoende examinator ska vara mycket tydlig.
- Att skapa en positiv inställning till proven.
- Att bedöma alla provtagare likvärdigt.
- Att vara vägledande och tillrättavisande utan att hjälpa provtagaren att klara proven.
- Att uppmuntra positiva och rätt utförda moment i proven.
- Att lämna råd och vägledning om fortsatt övning och träning till provtagare som underkänts.
- Att informera om var, hur, när och till vilka kostnader med mera som sådan fortsatt övning och träning bör bedrivas.
- Att vara allmänt positiv och öppen gentemot provtagaren för att dämpa eventuell nervositet.

Provledaren är underställd den jägarorganisation som medverkat till förordnandet av honom eller henne och ska också i övrigt fullgöra de arbetsuppgifter som organisationen ålägger provledaren.

3 Provbanoer i varje län

I varje län ska det finnas så många provbanoer med olika provplatser som behövs med hänsyn till befolkningsunderlag, resvägar och ekonomi. Varje provbana ska ha ett registernummer bestående av länsbokstaven och tre siffror. Registernumret ska anges på varje intyg över avlagda prov.

De centrala jägarorganisationerna ska teckna ansvarsförsäkringar för funktionärer som tjänstgör på provplatsen, liksom för provledare och provtagare.

3.1 Grundläggande krav på provbanoer

En provbana för jägarexamen ska vara besiktigad och godkänd av respektive jägarorganisation inom det område där banan ligger. Ingen provverksamhet får inledas innan anläggningarna har fått ett sådant godkännande.

De platser på provbanan där de praktiska skjutmomenten (lerduveskjutning, skjutning mot markmål, precisionsskjutning och praktiskt högviltprov) ska genomföras måste dessutom vara godkända för skjutning med de aktuella vapentyperna av vederbörande myndighet, vanligen Polismyndigheten.

3.2 Detaljutformning av provplatser

För att få till stånd likvärdiga prov är det angeläget att förutsättningarna vid olika provbanoer är så enhetliga som möjligt. I JPM beskrivs hur provplatser ska vara utformade, anlagda och utrustade (JPM, kapitel 3).

4 Jägarexamen – prov, intyg och avgifter

En fullständig jägarexamen består av ett teoretiskt och tre praktiska prov. Vilka praktiska prov en provtagare, som inte tar en fullständig jägarexamen, ska avlägga beror på vilken typ av jaktvapen som provtagaren avser ansöka om tillstånd till innehav för jakt. Se bilaga 1 i NFS 2015:1.

4.1 Teori och praktik

Det teoretiska provet ska vara avklarat med godkänt resultat innan man går vidare till de praktiska proven.

De praktiska proven består av hagelgevårsprov, grundprov för kulgevärd och högviltprov, som också avser kulgevärd.

Hagelgevårsprovet består av:

- Säker hagelgevärshantering (inklusive Speciell hagelgevärshantering)
- Avståndsbedömning
- Lerduveskjutning
- Skjutning mot markmål

Grundprov/kulgevärd består av:

- Säker kulgevärdshantering (inklusive Speciell kulgevärdshantering)
- Precisionsskjutning

Högviltprov/kulgevärd består av:

- Säker kulgevärdshantering
- Skjutning mot stillastående och löpande älgfigur

4.2 Praktiska prov och vapentyper

I bilaga 1 NFS 2015:1 framgår vilka prov provtagaren måste avlägga för att få tillstånd till innehav av olika jaktvapen.

Som typer av jaktvapen räknas hagelgevärd, kulgevärd som är avsedda för patroner i klass 2–4, luftgevärd som är tillåtna för jakt och kulgevärd för patroner i klass 1 enligt följande närmare precisering.

4.2.1 Hagelgevärd

Alla hagelgevärd – oavsett kaliber, antal pipor, pipornas placering, gevärens funktionssätt, laddningskapacitet och jaktliga användningsområde. Hit räknas också kombinationsvapen med en eller flera hagelpipor.

4.2.2 Kulgevär för patroner i klass 2–4 och luftgevär tillåtna för jakt

Hit räknas alla kulgevär för patroner i klass 2, 3 och 4 enligt 14 § Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2002:18) om jakt och statens vilt – oavsett kaliber, antal pipor, pipornas placering, gevärens funktionssätt, laddningskapacitet och jaktliga användningsområde. Hit räknas också kombinationsvapen med en eller flera pipor av kaliber/ kalibrar för patroner i klasserna 2, 3 och 4.

Till denna vapentyp räknas också de luftgevär som är tillåtna för jakt, se 20 § NFS 2002:18.

4.2.3 Kulgevär för patroner i klass 1

Hit räknas alla kulgevär för patroner i klass 1 enligt 14 § (NFS 2002:18). Detta oavsett kaliber, antal pipor, pipornas placering, gevärens funktionssätt, laddningskapacitet och jaktliga användningsområde. Hit hör också kombinationsvapen med en eller flera kulpipor av kaliber/ kalibrar för patroner i klass 1.

4.3 Praktiska prov avläggs i sin helhet samma dag

Ett praktiskt prov ska avläggas med samtliga moment under samma dag. I undantagsfall, till exempel vid extrema väderförhållanden, kan provledaren avbryta ett prov så att återstående moment kan utföras så snart som möjligt. Provledaren antecknar avbrottet och orsaken till det i intyget som ska föras över till provet och behåller intyget tills dess att resterande moment har utförts eller provtagaren bestämt sig för att inte fullfölja provet.

Vid ett underkänt moment varierar det i hur stor del av provet som behövs göras om, samt inom vilken tidsperiod detta ska genomföras. Vissa moment kan göras om samma dag, medan andra ska göras om vid ett annat tillfälle.

I avsnitt 6.5.4 finns en tabell som visar när omprov av olika moment får göras.

Ett godkänt prov gäller tills vidare.

4.4 Intyg och jägarbevis

Provledaren ska utfärda intyg över ett genomgånget prov. Intyget ska redovisas och registreras i Jägarregistret hos Naturvårdsverket. Det gäller oavsett om provet har godkänts eller underkänts.

Varje provbana har sina egna intygsblanketter. Provbansans registernummer ska anges i rutan för provbana på blanketten.

Alla prov ska genomföras på godkänd provbana. Se punkt 1.4 och NFS 2015:10 paragraf 27. Registernumret för den bana dit provledaren hör ska anges på intygsblanketten.

Intygen över de olika proven i jägarexamen ska sammanställas i ett jägarbevis. Jägarbevis får bara utfärdas eller kompletteras av en förordnad provledare.

4.5 Tidigare avlagda prov

Alla prov till jägarexamen som avlagts med godkänt resultat är giltiga utan tidsbegränsning. En provtagare kan när som helst komplettera med delprov som saknas för att uppnå önskad behörighet.

4.6 Avgifter

Proven i jägarexamen är avgiftsbelagda. Avgiftens storlek framgår av Naturvårdsverkets föreskrifter. De finns också på Naturvårdsverkets webbplats, www.naturvardsverket.se.

4.7 Språksvårigheter och funktionsnedsättning

För att personer med läs- och skrivsvårigheter, funktionsnedsättning eller som inte talar svenska ska kunna avlägga jägarexamen ska det finnas möjligheter till anpassad provtagning. Se vidare JPM, kapitel 10.

5 Teoriprov – ska avklaras först

5.1 Fastställda frågor

Det teoretiska provet består av 70 frågor som Naturvårdsverket har fastställt. Det finns tre olika frågeformulär som ska användas slumpmässigt. Varje fråga har 4 svarsalternativ. Provet ska klaras av på högst 60 minuter. Av de 70 frågorna ska 60 vara rätt besvarade för godkänt prov. Till sin hjälp vid rättningen av proven har provledaren en rättningsmall.

De 70 frågorna avser följande ämnesområden:

Artkännedom Jaktlagstiftning Vapenlagstiftning

Säkerhet vid vapenhantering Jaktetik

Ekologi

Naturens och djurens utveckling Miljö- och naturvårdshänsyn Viltvård

Fångst av vilda däggdjur och fåglar Viltforskning

Skjutvapen

Ammunition och ballistik Skjutteknik

Skottverkan

Eftersök av skadat vilt Jakthundar Jaktmetoder

Omhändertagande av fäلت vilt

Skador förorsakade av vilda djur och fåglar Skadskjutning

Ett godkänt prov gäller tills vidare. Blir provet underkänt får det göras om senare, däremot inte samma dag.

Provledaren får endast använda frågeformulären vid prov. Formulär får alltså inte förekomma i samband med utbildning eller vid andra tillfällen. Provtagaren får inte heller ta med sig sitt frågeformulär efter provet och inte kopiera det. Däremot får provtagaren ta del av sitt rättade prov och också gå igenom det tillsammans med provledaren.

Hjälpmiddel får inte användas under provet. Provet avbryts för den som fuskar.

Jägarorganisationernas detaljerade anvisningar för provens genomförande finns i JPM, kapitel 5.

6 De praktiska proven

När provtagaren avlagt godkänt teoretiskt prov kan provtagaren börja avlägga de praktiska prov som krävs för de vapentillstånd som provtagaren vill ansöka om. Som nämnts ska ett delprov normalt genomföras under en och samma dag.

För att proven ska genomföras så likvärdigt som möjligt vid olika provbanor, av olika provledare och vid olika tillfällen ska de följa de föreskrifter som Naturvårdsverket har utfärdat. Genomförandet har ytterligare utvecklats och preciserats av jägarorganisationerna, som också har detaljerade minneslistor för provledarnas förberedelser, informationen till provtagarna, och provledarnas kontroller under proven. I detta och följande kapitel beskrivs kraven för de olika proven. Provledarnas kontroller och mer detaljerad information om provens genomförande finns i JPM, kapitel 6.

Även för en van provledare kan det vara svårt att komma ihåg varje kontroll som ska göras och kontrollernas inbördes ordning i det strikt reglerade genomförandet av proven. Därför har jägarorganisationerna för varje prov och moment tagit fram en skriftlig information på gröna inplastade A4-blad som provledaren bör ha med vid respektive prov.

För information till provtagaren om förutsättningarna för respektive prov och om hur det ska genomföras finns det på samma sätt skriftlig information. Den finns på gula inplastade blad, som provtagarna bör gå igenom inför varje moment. De gula bladen kan samtidigt fungera som stöd för provledarens minne under provet. Förutsättningarna på de gula bladen finns i bilaga JPM:1.

I detta kapitel redovisas regler som är gemensamma för samtliga prov. I följande kapitel beskrivs det särskilda förfarandet för varje enskilt prov.

6.1 Inledande kontroller – Inskrivning

Före inskrivningen ska provledaren försäkra sig om att provtagaren är förtrogen med de vapenmodeller som kommer att användas under de olika momenten. Provtagaren ska känna till hur man laddar, gör patron ur och säkrar och osäkrar vapnet/vapnen på ett säkert sätt.

Om provtagaren inte känner till laddnings- och säkringssystemen ska detta inte leda till att provet inte får genomföras. Provledaren får informera provtagaren om vapnets funktion.

Om det däremot under något moment i själva provet visar sig att provtagaren trots informationen inte behärskar vapnet ska provet underkännas.

I samband med inskrivningen tar provledaren upp avgiften för det prov som ska avläggas.

6.2 Olämpligt uppträdande med vapen – inget prov

Det är provledaren som avgör om hanteringen av vapnet är sådan att provtagaren ska nekas vidare provtagning samma dag.

Provledaren har också rätt att avbryta ett pågående moment om provtagarens vapenhantering är så dålig att den bedöms vara ett hot mot säkerheten, till exempel om vapnets mynning pekar på en människa.

Om provledaren avbryter ett pågående delprov är det underkänt i sin helhet. Redan avklarade moment i delprovet får inte tillgodoräknas, utan hela delprovet måste göras om en annan dag.

Om en provtagare underkänns i ett praktiskt delprov på grund av felaktig vapenhantering kan provledaren medge att provtagaren får genomföra övriga praktiska delprov i jägarexamen samma dag (Se dock JPM 9.3 tredje punkten). Men om underkännandet beror på att provtagarens vapenhantering varit så dålig att den bedömts vara ett hot mot säkerheten kan provledaren neka all vidare provtagning samma dag.

6.3 Information inför varje moment

Inför varje moment informeras provtagaren om de förutsättningar som gäller – hur provet ska genomföras, vad som krävs för godkänt, etcetera. Provtagaren bör också ta del av förutsättningarna på de gula inplastade bladen.

6.4 Omdöme efter varje moment

I de flesta prov ingår flera moment. Efter varje moment talar provledaren om för provtagaren om momentet är godkänt eller underkänt. Om momentet har underkänts ska provledaren redovisa varför.

6.5 Möjligheter att göra om underkända prov och moment

Den som har underkänts i ett prov, helt eller delvis, får försöka på nytt, men med vissa begränsningar.

Om hela provet är underkänt eller om det avbrutits på grund av fusk eller uppenbart undermålig vapenhantering måste det göras om helt vid något annat tillfälle. Omprovet får alltså inte göras samma dag som det underkända eller avbrutna provet. Tabellen i avsnitt 6.5.4 visar hur prov och moment får göras om.

6.5.1 Omprov av moment i Praktiskt hagelgevårsprov och Praktiskt grundprov/kulgevär

En provtagare som har underkänts i ett av momenten *Avståndsbedömning*, *Lerduveskjutning* eller *Skjutning mot markmål* får göra högst två omprov, på just det momentet, samma dag som det aktuella provet, ”huvudprovet”, i övrigt har godkänts. Detsamma gäller för den som underkänns i *Precisionsskjutning* i det praktiska provet för kulgevär. Rätten till två omprov är inte ovillkorlig. Provledaren bedömer om ett andra omprov är rimligt. Om provtagaren uppenbart inte kommer klara ett omprov finns ingen anledning att fortsätta provtagningen den dagen.

Observera att rätten till nya försök endast gäller om orsaken till underkännandet inte är undermålig vapenhantering.

Innan ett nytt försök med det underkända momentet får göras måste samtliga moment i hagelgevårsprovet göras var för sig.

Nya försök med underkända moment får också göras vid ett annat tillfälle. Då ska provtagaren visa upp det intyg över jägarexamen som upprättades när provtagaren klarade provet i övrigt. Också vid omprov en annan dag får bara två försök genomföras den dagen.

Provledaren bör se till att en viss tid förflyter mellan varje nytt provförsök. De två försöken som får göras per dag ska helst inte göras i följd. Provtagaren bör få en stunds vila mellan försöken.

6.5.2 Omprov av moment i högviltprov/kulgevär

Provtagare får inte skjuta mer än nio stycken serier om fyra skott på samma dag.

6.5.3 Nytt prov – full avgift

För att avlägga ett nytt prov ska provtagaren betala ny, full avgift. Ska bara ett moment göras om minskas avgiften. Se 32 § Naturvårdsverkets föreskrifter om jägarexamen.

6.5.4 Omprov – tid och omfattning

Underkänt prov/moment	Tidpunkt för omprov	Omprovets omfattning
Teoretiskt prov	Annan dag	Hela provet
Säker hagelgevärshantering (speciell eller allmän)	Annan dag	Hela hagelgevårsprovet
Avståndsbedömning separat modell	Högst två omprov samma dag	Endast avståndsbedömning
Kombinationsprovets avståndsdel	Högst två omprov samma dag	Endast avståndsbedömning
Lerduveskjutning	Högst två omprov samma dag	Endast lerduveskjutning
Skjutning mot markmål	Högst två omprov samma dag	Endast skjutning mot markmål
Avståndsbedömning, Lerduveskjutning och Skjutning mot markmål	Annan dag	Hela hagelgevårsprovet
Avståndsbedömning och Lerduveskjutning	Annan dag	Hela hagelgevårsprovet
Avståndsbedömning och Skjutning mot markmål	Annan dag	Hela hagelgevårsprovet
Lerduveskjutning och Skjutning mot markmål	Annan dag	Hela hagelgevårsprovet
Säker kulgevärshantering (speciell eller allmän)	Annan dag	Hela kulgevårsprovet
Precisionsskjutning	Högst två omprov samma dag	Endast precisionsskjutning

6.6 Efter dagens prov – intyg och redovisning

Som huvudregel gäller att godkänt och underkänt resultat redovisas för varje moment med kryss i aktuella rutor på intyget. Vid underkända kompletta prov fylls rutan för godkänd dessutom igen helt (■). Om ett prov har underkänts på grund av undermålig vapenhantering kan även ett godkänt moment komma att markeras som underkänt. Hur intygen mer i detalj ska föras varierar mellan olika prov och mellan prov och omprov. Intygsskrivandet behandlas mer ingående i JPM i samband med respektive prov.

7 Praktiskt hagelgevårsprov

7.1 Ingående moment och vapen

7.1.1 Fyra moment

Momenten *Säker hagelgevärshantering* och *Avståndsbedömning* kan föras samman till ett moment – *Kombinationsprov*.

För att bli godkänd i hela provet måste provtagaren godkännas i samtliga moment. Utöver att uppfylla de särskilda kraven för respektive moment måste provtagaren visa en korrekt vapenhantering. Vapenvanan måste också i övrigt vara godtagbar.

Den uppläggning av moment som beskrivs i det följande kapitlet är anpassad till ett system där en provledare följer provtagaren genom hela provet – från provplats till provplats. Men det hindrar inte att man i stället tillämpar ett stationssystem där flera provledare samverkar och varje provledare har hand om en station – ett moment. Mer detaljerade anvisningar om genomförande och bedömning av de olika momenten finns i JPM, kapitel 7.

Stationssystemet måste utformas så att det inte finns några möjligheter till fusk. Och liksom vid traditionell utformning ska provet avbrytas för den provtagare som underkänns i *Allmän hagelgevärshantering* på grund av uppenbart undermålig vapenhantering. Se kapitel 6. 2.

7.1.2 Banan ska tillhandahålla minst ett hagelgevär

För att en provbana ska vara godkänd enligt jägarorganisationernas krav ska det finnas minst ett hagelgevär som tillhandahålls vid provtagningen. Banans gevär ska alltid användas vid momenten *Speciell hagelgevärshantering* och *Avståndsbedömning*, liksom vid *Kombinationsprov* om det blir aktuellt.

Vapnet ska vara ett dubbelpipigt brytvapen med dubbelverkande säkring – av manuell eller automatisk typ – utan rem.

7.2 Säker hagelgevärshantering

Momentet går ut på att kontrollera provtagarens förmåga att hantera sitt hagelgevär säkert. Det görs dels genom *Speciell hagelgevärshantering*, dels genom *Allmän hagelgevärshantering*.

Speciell hagelgevärshantering genomförs på en särskild provplats där provtagaren ska utföra vissa uppgifter med vapnet. Provledaren kontrollerar och bedömer vapenhanteringen enligt ett särskilt program. Se JPM, 7.3.

Allmän vapenhantering kontrolleras och bedöms i samband med de övriga momenten i provet.

För att bli godkänd måste provtagaren visa upp en korrekt vapenhantering i samtliga moment och även i övrigt ha en godtagbar vapenvana. Om provtagaren underkänns i *Speciell hagelgevärshantering* eller *Allmän hagelgevärshantering* i samband med momenten *Avståndsbedömning*,

Lerduveskjutning eller *Skjutning mot markmål* på grund av uppenbart undermålig vapenhantering ska provet avbrytas och är underkänt. Ett nytt prov får avläggas en annan dag. Se även kapitel 6.2.

7.3 Avståndsbedömning med allmän hagelgevärshantering

Momentet *Avståndsbedömning* går ut på att kontrollera provtagarens förmåga att bedöma om ett mål är inom eller utom hagelhåll (skotthåll).

I momentet visas fem figurer av vilt (däggdjur) av falltyp och en fågelsiluett. Minst två och högst fyra av figurerna ska vara placerade inom skotthåll och övriga utom skotthåll. Det gäller för provtagaren att avgöra om de utplacerade målen (djurbilderna) finns på ett sådant avstånd att provtagaren ska skjuta (markera skott) eller avstå från att skjuta. Provtagaren ska markera skott med geväret mot de figurer han eller hon anser vara skjutbara.

För att bedömas som skjutbara ska fågelsiluetten och rådjursfiguren vara placerade på maximalt 20 meters avstånd från provtagaren, och för att bedömas som icke skjutbara på 30 meters avstånd. Övriga figurer ska inte placeras längre bort än 40 meter. Närmare anvisningar om zonindelning för placering av de olika målen med illustrationer finns i JPM, 3.2 4.2 och en tabell till ledning för att variera placeringen finns i JPM 7.4.1.

För att bli godkänd krävs att provtagaren markerar skott mot samtliga skjutbara mål (mål inom hagelhåll) och inte markerar skott mot något av de icke skjutbara målen (målen utom hagelhåll).

7.4 Kombinationsprov – Säker hagelgevärshantering och avståndsbedömning

Vid provet ska provtagaren förflytta sig efter en markerad stig där det förekommer vissa hinder och där provtagaren på sex platser får möjlighet att markera skott mot viltfigurer som i kapitel 7.3. För att bli godkänd måste provtagaren uppfylla samma krav som gäller för *Säker hagelgevärshantering* och *Avståndsbedömning*.

7.5 Lerduveskjutning med allmän hagelgevärshantering

Vid provet ska provtagaren skjuta mot sex lerduvor som kastas rakt ut och bortåt från en plats omedelbart intill provtagaren. Provtagaren får avlossa två skott mot varje duva. Som träff räknas när minst en väl synlig bit faller ur duvan. Minst fyra träffade duvor krävs för godkänt prov. Provtagaren får använda ett annat vapen än skjutbanans i kaliber 12, 16 eller 20.

7.6 Skjutning mot markmål med allmän hagelgevärshantering

Provtagaren ska skjuta mot ett vänster- och ett högergående markmål på 20 meters avstånd – sidoskott. Båda målen ska träffas för godkänt prov. Provtagaren får lossa två skott på varje löp. Som godkänd träff på har- eller rävförmå räknas minst 8 hagel inom träffområdet (ett ovalt utformat område på 9 centimeter i diameter, placerat över lung-hjärtområdet). På rådjursfigur ska minst 28 hagel finnas inom träffområdet (ett runt utformat område på 18 centimeter i diameter över lung-hjärtområdet). Provtagaren får använda ett annat vapen än skjutbanans i kaliber 12, 16 eller 20.

8 Praktiskt grundprov/kulgevär

8.1 Ingående moment och vapen

Provet innehåller momenten *Säker kulgevärshantering* och *Precisionsskjutning*.

8.1.1 Banan ska tillhandahålla minst ett kulgevär

För att en provbana ska vara godkänd enligt jägarorganisationernas krav ska det finnas minst ett kulgevär i klass 1 för provtagningen. Banans gevär ska alltid användas vid momentet *Speciell kulgevärshantering*. Vapnet ska vara av cylindermekanismtyp och utan rem.

8.2 Säker kulgevärshantering

Momentet går ut på att kontrollera provtagarens förmåga att hantera sitt kulgevär säkert. Det görs dels genom *Speciell kulgevärshantering*, dels genom *Allmän kulgevärshantering*, där provtagarens vapenhantering kontrolleras och bedöms i samband med momentet *Precisionsskjutning*.

Momentet *Speciell kulgevärshantering* består av ett antal handlingar med ett kulgevär. Hanteringen av vapnet kontrolleras och bedöms i detalj enligt ett särskilt program, se JPM, 8.3.1.

För att bli godkänd måste provtagaren visa en korrekt vapenhantering i samtliga moment och i övrigt ha en godtagbar vapenvana. Om provtagaren underkänns i *Speciell* eller *Allmän kulgevärshantering* eller i *Precisionsskjutning* på grund av uppenbart undermålig vapenhantering ska provet avbrytas och är underkänt. Ett nytt prov får avläggas en annan dag. Se även kapitel 6.3.

8.3 Precisionsskjutning med allmän kulgevärshantering

Momentet går ut på att kontrollera provtagarens förmåga att skjuta två väl sammanhållna träffbilder om fyra skott. Den första träffbilden ska provtagaren skjuta från skjutstol och den andra med så kallat jägarmässigt stöd, t ex skjutkäpp.

Skjutavståndet ska vara 80 meter. För godkänt prov krävs att kulhålen i respektive serie täcks helt av cirkelrunda träffbildsmallar.

Serien från skjutstolen får ha högst 12 centimeters spridning och serien som skjuts med jägarmässigt stöd högst 17 centimeters spridning. Båda serierna måste vara godkända för att momentet ska godkännas.

Provtagaren får använda ett annat vapen än skjutbanans i valfri kaliber, även 22 Long Rifle.

8.3.1 Markering av träffbilder

Markeringen av träffbilderna kan göras av provledaren i närvaro av provtagaren eller vid tidsbrist av en särskild markör. I det senare fallet kan provtagaren inte fordra att får se träffbilderna. Markeringen genomförs på följande sätt:

- Båda tavlorna granskas och det kontrolleras att vardera träffbild innehåller fyra kulhål.
- Finns det fler än fyra kulhål i någon av tavlorna och det beror på provtagaren, till exempel om han eller hon avlossat för många skott, räknas serien om 4+4 skott som underkänd. Om det inte beror på provtagaren försöker provledaren reda ut vilka kulhål som hör till träffbilden. Går det inte får serien skjutas om utan kostnad.
- Finns det färre än fyra kulhål i någon av tavlorna räknas hela serien som underkänd.
- För att respektive träffbild ska vara godkänd ska samtliga kulhål vara täckta av mallen.

Markering av träffbilder illustreras i JPM, 8.4.3., figur 9.

9 Praktiskt högviltprov/kulgevär

9.1 Ingående moment och vapen

9.1.1 Provalternativ

Provet ska vara utformat som respektive jägarorganisations älgskytteprov och provtagaren ska skjuta ”godkänd” för deras älgskyttemärke i brons. Det innebär tre godkända serier vid samma provtillfälle enligt något av följande alternativ:

- 1) En godkänd serie om fyra skott mot stillastående älgfigur och två godkända serier om fyra skott mot löpande älgfigur. En serie på löpande figur omfattar två lopp åt vänster och två lopp åt höger. För en godkänd serie krävs fyra skott inom träffområdet på stillastående figur och tre skott inom träffområdet på löpande figur.
- 2) Tre godkända serier om fyra skott mot stående plus löpande älgfigur. Första skottet i varje serie ska skjutas mot en stillastående figur som börjar röra sig strax efter skottet. Det andra skottet skjuts mot figuren när den löper. En serie omfattar ett vänster- och ett högerlopp. För en godkänd serie krävs fyra skott inom träffområdet.

För båda alternativen gäller att högst nio 4-skottserier får skjutas vid provtillfället.

Provet ska avläggas inför provledare på godkänd provbana.

Vid underkänt prov får en godkänd serie inte sparas till ett annat provtillfälle. Hela provet ska avläggas samma dag.

I de fall *Högviltprov/kulgevär* avläggs före *Grundprov/kulgevär* ska provet inledas med *Speciell kulgevärshantering*. Detta moment måste vara godkänt för att skjutningen i högviltprovet ska få avläggas. (26 § sista stycket NFS 2015:10 avser *Speciell kulgevärshantering*).

Blir provtagaren underkänd i den speciella kulgevärshanteringen ska högviltprovet avbrytas.

9.1.2 Vapen

Provtagaren får använda ett annat vapen i klass 1 än skjutbanans.

Så kallad ”enkel skjutkäpp” får användas. Det innebär en käpp som kan stödjas i marken med endast en punkt. Övre änden av käppen får ha en klyka. Även en stödkäpp som stödjer på en punkt i midjan får användas. Övre änden av käppen får ha klyka.

10 Praktiska prov för provtagare med funktionsnedsättning eller främmande språk

Provtagare med en funktionsnedsättning som förutsätter att de använder sitt eget vapen får göra det. En provtagare som behöver specialvapen, men inte har det måste själv svara för att det finns ett sådant vid provtillfället.

Proven genomförs på det sätt som provledaren i varje enskilt fall anser mest lämpligt.

Provtagare som inte behärskar svenska ska kunna få hjälp av tolk.

Tolken ska godkännas av respektive jägarorganisation eller av provledaren. Provtagaren betalar själv tolkkostnaderna och ska upplysas om detta i förväg.

Fler detaljer om anpassade praktiska prov finns i JPM, kapitel 10.

Bilaga 1 Naturvårdsverkets föreskrifter om jägarexamen

Naturvårdsverkets författningssamling

ISSN 1403-8234

NFS 2015:10

Utkom från trycket
den 3 december 2015

Naturvårdsverkets föreskrifter om jägarexamen;

beslutade den 26 november 2015

Med stöd av 2 kap. 4 § vapenförordningen (1996:70) föreskriver
Naturvårdsverket följande.

Organisation m.m.

1 § Den som vill få tillstånd att inneha jaktvapen ska avlägga jägarexamen
i enlighet med bestämmelserna i dessa föreskrifter.

2 § En samrådsgrupp för jägarexamen kan sammankallas av Naturvårds-
verket. Samrådsgruppen består av representanter för Polismyndigheten,
Svenska Jägareförbundet, Jägarnas Riksförbund och vid behov andra
berörda myndigheter och organisationer.

3 § Med jägarorganisationerna avses i dessa föreskrifter Svenska Jägare-
förbundet och Jägarnas Riksförbund.

Jägarorganisationerna ska inom varje län svara för provens praktiska genom-
förande.

4 § Det framgår av 2 kap. 4 § vapenförordningen (1996:70) att proven
för jägarexamen ska avläggas inför en av Polismyndigheten förordnad
provledare.

Ett tillräckligt antal provledare ska vara aktiva vid varje provbana med hän-
syntill provverksamhetens omfattning.

Provledare tillhör en jägarorganisation och ska fullgöra de arbetsuppgifter
som de tilldelas av organisationen.

5 § Ett tillräckligt antal godkända provbanor för jägarexamen ska finnas i
varje län med hänsyn till provverksamhetens omfattning, resvägar, befolk-
ningsunderlag m.m.

En provbana ska vara besiktigad och godkänd av respektive jägar-
organisation inom det område där banan ligger.

Jägarorganisationerna ska teckna ansvarsförsäkring för provledare,
funktionärer och provtagare på provbanorna.

6 § I 2 kap. 4 § vapenförordningen (1996:70) anges att Svenska Jägareförbundet och Jägarnas Riksförbund ska lämna förslag på provledare till Polismyndigheten. Detta ska göras till Polismyndigheten i den polisregion där provledaren i huvudsak ska vara verksam.

Den som Polismyndigheten förordnar till provledare

- ska ha genomgått provledarutbildning fastställd av Naturvårdsverket och ha tjänstgjort jämsides med förordnad provledare vid minst två teoretiska och tjugo praktiska delprov
- ska ha genomgått samtliga prov i jägarexamen med godkänt resultat
- bör ha genomgått studiecirkel eller motsvarande inom ämnesområdet jakt och viltvård
- ska bedömas lämplig med hänsyn till yrkesverksamhet och personliga egenskaper
- ska vara känd som en kunnig och omdömesgill jägare med bred jaktlig erfarenhet och om möjligt ha erfarenhet av undervisning och
- bör vara känd inom jägarorganisation i länet eller annan liknande organisation.

Förordnande som provledare gäller för viss tid, dock längst fem år.

7 § Förordnande som provledare kan återkallas av Polismyndigheten, om

- provledare begått brott av sådan karaktär att denne bedöms som olämplig för sitt uppdrag
- provledaren drabbas av sjukdom, skada eller annat men, som gör att provledaren inte kan fullgöra sitt uppdrag
- provledaren själv avsäger sig sitt uppdrag
- respektive jägarorganisation hemställer om återkallande eller
- andra särskilda skäl föreligger.

8 § Respektive jägarorganisation ska skyndsamt utreda klagomål mot provledares sätt att fullgöra sina uppgifter.

Om det finns grund för att provledaren ska skiljas från sitt uppdrag ska respektive jägarorganisation redovisa frågan till Polismyndigheten och hemställa att provledarens förordnande återkallas.

Om Polismyndigheten beslutar att återkalla förordnandet eller om detta löper ut, ska provledaren omgående återlämna all materiel och samtliga handlingar som rör provverksamheten till respektive jägarorganisation.

Jägarexamen – innehåll m.m.

Innehåll

9 § En fullständig jägarexamen består av ett teoretiskt prov och tre praktiska delprov. Före de praktiska proven ska godkänt teoretiskt prov avläggas. I *bilagan* illustreras vilka delprov som krävs för ytterligare jaktvapen för någon som sedan tidigare har delar av en fullständig jägarexamen.

Teoretiskt prov	Bestående av 70 frågor
Praktiska prov	1 Hagelgevårsprov 2 Grundprov/kulgevär 3 Högviltprov/kulgevär

De tre praktiska delproven ska bestå av följande moment:

Hagelgevårsprov	Säker hagelgevärshantering Avståndsbedömning Lerduveskjutning Skjutning mot markmål
Grundprov/kulgevär	Säker kulgevärshantering Precisionsskjutning
Högviltprov/kulgevär	Skjutning mot såväl stillastående som löpande älgfigur.

Om Grundprov/kulgevär inte avlagts före Högviltprov/kulgevär ska momentet Säker kulgevärshantering ingå. Vid underkänd Säker kulgevärshantering ska provet mot stillastående och löpande älgfigur avbrytas.

Momenten Speciell hagelgevärshantering under Säker hagelgevärshantering (enligt 16 §) – och Speciell kulgevärshantering under Säker kulgevärshantering (enligt 23 §) – som ingår i Hagelgevårsprovet respektive i Grundprov/kulgevär måste avläggas med godkänt resultat innan sådant prov får fortsättas.

Ett praktiskt delprov ska genomgåas med samtliga moment under samma dag. Vid extrema väderleksförhållanden eller motsvarande får dock provledare besluta att något moment får genomföras senare.

Den provtagare som innan provet uppträder olämpligt med vapen får inte avlägga prov. Vid olämplig vapenhantering sedan något delprov ägt rum men annat delprov inte påbörjats kan provtagaren nekas vidare prov den dagen. Andra godkända moment i aktuellt delprov får i sådant fall inte tillgodoräknas.

10 § Ett godkänt prov gäller tills vidare.
Provledare ska utfärda intyg över genomgången prov.

11 § Som typer av jaktvapen räknas vid ansökan om tillstånd till innehav följande vapen:

Hagelgevär

Alla hagelgevär – oavsett kaliber, antal pipor, pipornas placering, funktionsätt, laddningskapacitet, jaktligt användningsområde etc. – samt kombinationsvapen med en eller flera hagelpipor.

Kulgevär avsedda för patroner i klass 2–4 samt för jakt tillåtna luftgevär

Alla kulgevär avsedda för patroner i klasserna 2, 3 och 4 enligt 14 § Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2002:18) om jakt och statens vilt – oavsett kaliber, antal pipor, pipornas placering, funktionssätt, laddningskapacitet, jaktligt användningsområde etc. – samt kombinationsvapen med en eller flera kulpipor av kaliber/kalibrar avsedda för patroner i klasserna 2, 3 och 4. Till denna vapentyp räknas även luftgevär tillåtna för jakt enligt 20 § Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2002:18) om jakt och statens vilt.

Kulgevär avsedda för patroner i klass 1

Alla kulgevär avsedda för patroner i klass 1 enligt Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2002:18) om jakt och statens vilt – oavsett kaliber, antal pipor, pipornas placering, funktionssätt, laddningskapacitet, jaktligt användningsområde etc. – samt kombinationsvapen med en eller flera kulpipor av kaliber/kalibrar, avsedda för patroner i klass 1.

Teoretiskt prov

12 § För det teoretiska provet ska det finnas frågeformulär som innehåller frågor som fastställts av Naturvårdsverket.

13 § Det teoretiska provet ska innehålla 70 frågor inom nedanstående ämnesområden

- Artkännedom
- Jakt- och vapenlagstiftning samt annan relevant lagstiftning
- Säkerhet vid vapenhantering
- Jaktetik
- Ekologi
- Naturens och djurens utveckling
- Miljö- och naturvårdshänsyn
- Viltvård
- Fångst av vilda däggdjur och fåglar
- Viltforskning
- Skjutvapen
- Ammunition och ballistik
- Skjutteknik
- Skottverkan
- Eftersök av skadat vilt
- Jakthundar
- Jaktmetoder
- Omhändertagande av fällt vilt
- Skador förorsakade av vilda däggdjur och fåglar
- Skadskjutning

Provet ska lösas på högst 60 minuter.

För att provet ska kunna godkännas måste minst 60 frågor vara rätt besvarade.

14 § Provledare får endast använda det teoretiska provet i samband med provtagning. Provtagare får inte behålla, kopiera eller på annat sätt avbilda frågorna.

Vid prov får hjälpmedel inte användas, annat än de som anges i 31 §. Provet avbryts för den som fuskar.

Provtagare får avlägga endast ett teoretiskt prov en och samma dag.

Praktiskt hagelgevårsprov

15 § Det praktiska hagelgevårsprovet ska innehålla följande moment:

1. Säker hagelgevärshantering
2. Avståndsbedömning
3. Lerduveskjutning
4. Skjutning mot markmål

Momenten 1 och 2 får utföras som ett enda moment – enligt vad som föreskrivs i 18 §.

För att bli godkänd ska provtagaren godkännas i samtliga moment.

16 § Vid Säker hagelgevärshantering ska provtagarens förmåga att hantera sitt hagelgevär säkert prövas på två sätt:

- a) *Speciell hagelgevärshantering*, där provtagaren ska utföra vissa handlingar med ett hagelgevär på en särskild provplats. Vapenhanteringen kontrolleras och bedöms då i detalj enligt ett särskilt program.
- b) *Allmän hagelgevärshantering*, där provtagarens vapenhantering ska kontrolleras och bedömas allmänt i samband med att Avståndsbedömning,

Lerduveskjutning och Skjutning mot markmål genomförs.

För att kunna godkännas måste provtagarens vapenhantering vara säker.

17 § Vid *Avståndsbedömning* ska provtagarens förmåga att bedöma om ett mål är inom eller utom hagelhåll prövas.

Sammanlagt fem viltfigurer (däggdjur) av falltyp ska visas samt en fågelsiluett mot fri himmel. Fågelsiluett och rådjursfigur ska för godkänt prov vara placerade på max 20 meters avstånd från provtagaren och för underkänt på 30 meters avstånd från provtagaren. Provtagaren ska markera ett skott med geväret mot de figurer han eller hon anser vara inom hagelhåll.

För att kunna godkännas krävs att provtagaren inte markerar skott mot något av målen utom skothåll och att provtagaren markerar skott mot samtliga mål inom skothåll.

18 § Avläggs proven i 16 och 17 §§ samtidigt (kombinationsprov) ska provtagaren förflytta sig efter en markerad stig, där vissa hinder förekommer och där provtagaren på sex platser ges möjlighet att markera skott med sitt gevär mot viltfigurer (5 markbundna vilt och 1 fågelsiluett).

För att kunna godkännas krävs att provtagaren uppfyllt samma krav som gäller för Säker hagelgevärshantering och Avståndsbedömning.

19 § Vid *Lerduveskjutning* ska provtagaren skjuta mot sex lerduvor som kastas rakt ut och bort från en plats omedelbart intill provtagaren – frånskott. Minst fyra träffade lerduvor krävs för godkänt prov.

20 § Vid *Skjutning mot markmål* ska provtagaren skjuta mot ett vänster- och ett högergående markmål på 20 meters avstånd – sidskott. Båda målen ska träffas för att provet ska vara godkänt. Som träff räknas minst åtta hagel (US nr 7-2,5 mm/7,5-2,4 mm) inom träffområdet (Ø 9 cm, placerat över lung-hjärtområdet) för hare eller rävfigur, eller 28 hagel inom träffområdet (Ø 18 cm, placerat över lung-hjärtområdet) för rådjursfigur.

21 § Om provtagaren underkänts i Speciell hagelgevärshantering enligt 16 § eller underkänts i något av momenten Avståndsbedömning/Säker hagelgevärshantering/Lerduveskjutning eller Skjutning mot markmål på grund av uppenbart undermålig vapenhantering, ska hagelgevärsprovet avbrytas. Andra godkända moment i hagelgevärsprovet får i sådant fall inte tillgodoräknas.

Praktiskt grundprov/kulgevär

22 § Det praktiska grundprovet/kulgevär ska innehålla momenten

1. Säker kulgevärshantering
2. Precisionsskjutning

23 § Vid Säker kulgevärshantering ska provtagarens förmåga att hantera sitt kulgevär säkert prövas på två sätt:

- a) *Speciell kulgevärshantering*, där provtagaren får utföra vissa handlingar med ett kulgevär, där vapenhanteringen kontrolleras och bedöms i detalj enligt ett särskilt program.
- b) *Allmän kulgevärshantering*, där provtagarens vapenhantering kontrolleras och bedöms allmänt i samband med att momentet Precisionsskjutning genomförs. För att kunna godkännas måste provtagarens vapenhantering vara säker.

24 § Om provtagaren underkänts i Speciell kulgevärshantering eller underkänts i Precisionsskjutning på grund av uppenbart undermålig vapenhantering, ska kulgevärsprovet avbrytas.

Nytt prov måste i sådant fall göras av hela Grundprov/kulgevär annan dag.

25 § I *Precisionsskjutning* ska provtagarens förmåga att skjuta två väl sammanhållna träffbilder om fyra skott vardera prövas. Den första träffbilden ska provtagaren skjuta från skjutstol och den andra med jägarmässigt stöd. Provet ska avläggas utomhus och skjutavståndet ska vara 80 meter.

För att kunna godkännas krävs att kulhålen i respektive serie täcks helt av cirkelrunda träffbildsmallar.

Serie skjuten från skjutstolen får ha högst 12 cm spridning.

Serie skjuten med jägarmässigt stöd får ha högst 17 cm spridning. Om bara den ena serien är godkänd, ska momentet underkännas.

Praktiskt Högviltprov/kulgevär

26 § Praktiskt Högviltprov/kulgevär ska vara utformat som respektive jägarorganisations älgskytteprov och innehålla

1. Skjutning mot stillastående älgfigur
2. Skjutning mot löpande älgfigur

Provet ska avläggas utomhus och skjutavståndet ska vara 80 meter.

Om detta delprov avläggs före Grundprov kulgevär ska provet börjas med Säker kulgevärshantering.

27 § Provtagare som önskar avlägga godkänt Högviltprov/kulgevär ska skjuta ”Godkänd” för erhållande av respektive jägarorganisations älgskyttemärke i brons på godkänd provbana och inför provledare.

28 § Vid praktiskt Högviltprov/kulgevär ska provtagaren skjuta minst tre godkända 4-skottserier samma dag för godkänt. Vidare får provtagaren inte skjuta mer än nio stycken 4-skottserier samma dag.

Omprov av underkänt prov

29 § Den som helt eller delvis underkänts i prov, har rätt att avlägga nytt prov.

Omprov av helt underkänt prov eller avbrutet prov på grund av fusk eller uppenbart undermålig vapenhantering, får inte göras samma dag.

Om endast *ett* av momenten Avståndsbedömning, Lerduveskjutning eller Skjutning mot markmål i hagelgevårsprovet underkänts, får högst två omprov av det underkända momentet göras samma dag. Motsvarande gäller om momentet Precisionsskjutning i Praktiskt grundprov/kulgevär underkänts.

Utformning av provplatser

30 § De skjutmoment med skarp ammunition som ingår i delproven Praktiskt hagelgevårsprov och Praktiskt grundprov/kulgevär samt i Högviltprov/kulgevär får genomföras endast på sådana platser på skjutbanan som berörd myndighet godkänt för skjutning med de aktuella vapentyperna.

Provtagare med funktionsnedsättning

31 § Vid prövning av provtagare med någon form av funktionsnedsättning ska proven anpassas till den typ av funktionsnedsättning provtagaren har.

Avgifter

32 § Provtagare ska erlägga avgift för respektive prov enligt följande:

Teoretiskt prov	250 kronor
Hagelgevårsprov	400 kronor
Grundprov/kulgevär	200 kronor
Högviltprov/kulgevär	200 kronor
Omprovsmoment	100 kronor
Tilläggsserie 1	50 kronor
Tilläggsserie 2	50 kronor

Skjutbanans kostnad för ammunition tillkommer. Inga andra avgifter utöver den av Naturvårdsverket fastställda avgiften och eventuell kostnad för ammunition får tas ut av provbanan vid provtillfället. Kvitto på betalda avgifter ska kunna utfärdas.

32 a § Fördelningen av avgiftsintäkterna mellan provbanorna och Naturvårdsverket regleras i särskilt beslut.

33 § Intyg över avlagda prov i jägarexamen ska utfärdas av provledare och sammanställas i form av ett jägarexamensbevis. Provledare ska registrera samtliga avlagda prov i Naturvårdsverkets jägarregister senast tio dagar efter genomfört prov.

Registernummer för provledare och provbanor

34 § Provledare ska tilldelas ett registernummer av Naturvårdsverket bestående av länsbokstav och tre siffror. Provledaren ska ange detta registreringsnummer på utfärdade intyg.

35 § Varje provbana ska tilldelas ett registernummer av Naturvårdsverket bestående av länsbokstav och tre siffror.

Provledare som leder prov för jägarexamen vid viss provbana ska känna till banans registernummer och ange detta på utfärdade intyg.

Ikraftträdande

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 januari 2016 då Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2005:4) om jägarexamen ska upphöra att gälla.

Naturvårdsverket

KERSTIN CEDERLÖF

Rikard Janson
(Avdelningen för genomförande)

Bilaga NFS 2015:10

Utgå från denna kolumn. Sök upp den rad där de vapen finns som provtagaren (eller motsvarande) redan har. Följ sedan raden åt höger och stanna i den ruta ovanför vilken de vapen finns angivna som provtagaren önskar anskaffa. Där står vilka prov som måste avläggas.

	Sök här upp de vapen som provtagaren (eller motsvarande) vill anskaffa						
	Hagel	Kula 1	Kula 2	Kula 1 + Kula 2	Kombi 1 Hagel + Kula 1 Hagel + Kombi 1 Kombi 1 + Kula 1	Kombi 2 Hagel + Kula 2 Hagel + Kombi 2 Kombi 2 + Kula 2	Kula 1 + Kombi 2 Kula 2 + Kombi 1 Kombi 1 + Kombi 2
Inget vapen alls	T, Ha	T, Gk, Hk	T, Gk	T, Gk, Hk	T, Ha, Gk, Hk	T, Ha, Gk	T, Ha, Gk, Hk
Hagel	0	T, Gk, Hk	T, Gk	T, Gk, Hk	T, Gk, Hk	T, Gk	T, Gk, Hk
Kula 1	T, Ha	0	0	0	T, Ha	T, Ha	T, Ha
Kula 2	T, Ha	T, Gk, Hk	0	T, Gk, Hk	T, Ha, Gk, Hk	T, Ha	T, Ha, Gk, Hk
Kula 1 + Kula 2	T, Ha	0	0	0	T, Ha	T, Ha	T, Ha
Kombi 1 Hagel + Kula 1 Hagel + Kombi 1 Kula 1 + Kombi 1	0	0	0	0	0	0	0
Kombi 2 Hagel + Kula 2 Hagel + Kombi 2 Kombi 2 + Kula 2	0	T, Gk, Hk	0	T, Gk, Hk	T, Gk, Hk	0	T, Gk, Hk

T = Teoretiskt prov, Ha = Hagelgevårsprov, Gk = Grundprov/kulgevär, Hk = Högviltprov/kulgevär

Fotnot: Kula 1 avser klass 1 enligt 14 § i Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2002:18

Kula 2 avser klasserna 2–4 enligt samma föreskrifter

Kombi 1 avser kombinationsvapen i klass 1

Kombi 2 avser kombinationsvapen i klass 2–4

JPM

Jägarorganisationernas PM om jägarexamen

Innehåll

1	JÄGAREXAMEN	JPM-5
2	PROVLEDARE OCH PROVLEDARUTBILDNING	JPM-6
2.1	Fyra viktiga krav på en provledare	JPM-6
2.2	Förordnande och utbildning	JPM-6
2.3	Förordnande och legitimation ska med vid tjänstgöring	JPM-7
2.4	Minst två provledare vid praktisk provtagning	JPM-7
2.5	Lån av provledare från annan provbana	JPM-7
2.6	Medföljande vid provtagning och provledarens roll	JPM-7
2.7	Träning inför praktiska prov på provbanan	JPM-8
2.8	Medlemskap i jägarorganisation	JPM-8
3	PROVBANOR OCH DERAS UTFORMNING	JPM-9
3.1	Finansiering av provverksamheten	JPM-9
3.2	Grundläggande krav på en provbana	JPM-9
3.2.1	Ansvarig provledare	JPM-9
3.2.2	Väntplats	JPM-10
3.2.3	Provplatser	JPM-10
3.2.4	Detaljutformning av provplatser för olika prov	JPM-10
4	JÄGAREXAMEN – PROV, INTYG OCH AVGIFTER	JPM-18
5	TEORIPROV – SKA AVKLARAS FÖRST	JPM-19
5.1	Sjuttio frågor	JPM-19
5.1.1	Provledarens förberedelser inför det teoretiska provet	JPM-19
5.2	Teoriprovet från inskrivning till rättning	JPM-19
5.2.1	Provtagarna skrivs in	JPM-19
5.2.2	Information till provtagarna	JPM-20
5.2.3	Frågeformulären delas ut	JPM-20
5.2.4	Provet sätts i gång och avslutas	JPM-21
5.2.5	Proven rättas	JPM-21
5.2.6	Jägarbevis efter godkänt teoriprov	JPM-22
5.2.7	Hantering av använda svarsformulär	JPM-22
5.3	Särskilda provtillfällen för provtagare med läs- och skrivsvårigheter, med mera	JPM-22
5.3.1	Läs- och skrivsvårigheter	JPM-22
5.3.2	Funktionsnedsättning	JPM-22
5.3.3	Provtagare med främmande språk	JPM-23
6	DE PRAKTISKA PROVEN	JPM-24
6.1	Särskilda förberedelser	JPM-24
6.2	Inledande kontroller. Inskrivning	JPM-24
6.2.1	Provledaren hämtar provtagaren på väntplatsen	JPM-24
6.2.2	Vapenkännedomen kontrolleras	JPM-25

6.2.3	Inskrivning	JPM-25
6.2.4	Avgift	JPM-25
6.3	Olämpligt uppträdande med vapen – inget prov	JPM-26
6.4	Information inför varje moment och omdöme efter varje moment	JPM-26
6.5	Möjligheter att göra om underkända prov och moment	JPM-26
6.5.1	Omprov av moment i Praktiskt hagelgevårsprov och Praktiskt grundprov/kulgevär	JPM-26
6.5.2	Omprov av moment i Praktiskt högviltprov	JPM-27
6.5.3	Nytt prov – full avgift	JPM-27
6.5.4	Omprov – tid och omfattning	JPM-27
6.6	Efter dagens prov – intyg och redovisning	JPM-27
6.6.1	Resultatredovisning – en noggrann historia	JPM-27
6.6.2	Redovisning av omprov på intyget	JPM-27
6.6.3	Avgifterna räknas samman	JPM-28
6.6.4	Intyget undertecknas	JPM-28
6.6.5	Originalen till provtagaren, kopian utgör resultatunderlag för registrering	JPM-28
7	PRAKTISKT HAGELGEVÅRSPROV	JPM-29
7.1	Ingående moment och vapen	JPM-29
7.2	Särskilda förberedelser	JPM-29
7.3	Speciell hagelgevärshantering	JPM-29
7.3.1	Genomförande	JPM-29
7.3.2	Provledarens kontroller vid speciell hagelgevärshantering	JPM-30
7.4	Avståndsbedömning med allmän hagelgevärshantering	JPM-31
7.4.1	Genomförande	JPM-31
7.4.2	Provledarens kontroller vid avståndsbedömning, Lerduveskjutning och skjutning mot markmål med allmän hagelgevärshantering	JPM-33
7.5	Kombinationsprov – Säker vapenhantering och avståndsbedömning	JPM-33
7.5.1	Genomförande	JPM-33
7.5.2	Provledarens kontroller vid kombinationsprovet	JPM-34
7.6	Lerduveskjutning med allmän hagelgevärshantering	JPM-34
7.6.1	Genomförande	JPM-34
7.7	Skjutning mot markmål med allmän hagelgevärshantering	JPM-35
7.7.1	Genomförande	JPM-35
7.8	Redovisning av prov och moment på intyget – Hagelgevårsprov	JPM-35
8	PRAKTISKT GRUNDPROV/KULGEVÅR	JPM-37
8.1	Ingående moment och vapen	JPM-37
8.2	Särskilda förberedelser	JPM-37
8.3	Speciell kulgevärshantering	JPM-37
8.3.1	Genomförande	JPM-37
8.3.2	Provledarens kontroller vid speciell kulgevärshantering	JPM-38

8.4	Precisionsskjutning med allmän kulgevärshantering	JPM-38
8.4.1	Genomförande	JPM-39
8.4.2	Provledarens kontroller vid precisionsskjutning med allmän kulgevärshantering	JPM-39
8.4.3	Markering av träffbilder	JPM-40
8.5	Redovisning av prov och moment på intyget – Grundprov kulgevär	JPM-40
9	PRAKTISKT HÖGVILTPROV/KULGEVÄR	JPM-42
9.1	Ingående moment och vapen	JPM-42
9.2	Särskilda förberedelser	JPM-42
9.3	Genomförande	JPM-42
9.4	Provledarens kontroller – Högviltprov/kulgevär	JPM-43
9.5	Redovisning av prov och moment på intyget – Högviltprov/kulgevär	JPM-43
10	PRAKTISKA PROV FÖR PROVTAGARE MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING ELLER FRÄMMANDE SPRÅK	JPM-44
10.1	Rörelsehindrade provtagare	JPM-44
10.1.1	Praktiskt hagelgevårsprov – speciell hagelgevärshantering	JPM-44
10.1.2	Praktiskt hagelgevårsprov – övriga moment	JPM-44
10.1.3	Grundprov/kulgevär	JPM-44
10.1.4	Högviltprov/kulgevär	JPM-44
10.2	Provtagare med annan funktionsnedsättning än rörelsehinder	JPM-44
10.3	Provtagare som inte behärskar svenska	JPM-45
	JÄGARORGANISATIONERNAS PM BILAGOR	JPM-46
	BILAGA JPM 1 INSTRUKTION TILL PROVTAGARE	JPM-48
	BILAGA JPM 2 INTYGSLANKETT	JPM-57
	BILAGA JPM 3 IFYLLDA BLANKETTER	JPM-58
	BILAGA JPM 4 JÄGARBEVIS	JPM-65
	BILAGA JPM 5 JÄGARMÄRKEN	JPM-66

1 Jägarexamen

Den som vill ha tillstånd att ha jaktvapen ska kunna visa upp bevis på ett godkänt kompetensprov – jägarexamen. Kompetensproven genomförs av jägarorganisationerna, Svenska Jägareförbundet och Jägarnas Riksförbund, vid särskilda provbanor under ledning av en provledare och enligt Naturvårdsverkets föreskrifter. Jägarexamen består av ett teoretiskt och ett antal praktiska prov.

Naturvårdsverket har kompletterat sina föreskrifter med en handbok (första delen i denna publikation). Jägarorganisationerna utvecklar i denna PM förutsättningarna för och förfarandet vid de prov som ska leda till jägarexamen. Vi tar bland annat upp provbanornas utformning, förfarandet vid de olika proven, provledarnas kontroller och bedömning och hur proven ska redovisas på intyg och jägarbevis.

Vår PM följer samma uppläggning som Naturvårdsverkets handbok, och hänvisar till de avsnitt där som denna PM kommenterar och vidareutvecklar.

Det är av största vikt att provledare är väl påläst och följer alla givna regler och anvisningar för provens genomförande – en självklarhet för den som valt att vara provledare!

2 Provledare och provledarutbildning

Jägarexamen syftar till att jakten i landet ska bedrivas av välutbildade och ansvarsfulla jägare med intresse för såväl själva jakten som viltvård och artskydd. Det innebär att provledarna har ett stort ansvar när det gäller bedömningen av provtagarnas kunskaper och agerande. Det är också provledarna som i praktiken svarar för att jägarexamensproven genomförs på ett likvärdigt sätt över landet. Det är provledarens förmåga att genomföra proven helt i enlighet med gällande regelverk som säkerställer att proven mäter provtagarens kunskapsnivå så som det är tänkt. Provledarens sätt att vara och att leda proven har stor betydelse för vilken inställning allmänheten och jägarna får till jakt och jägarexamen.

2.1 Fyra viktiga krav på en provledare

Provledaren är den person som avgör om provtagaren kan anses fungera som jägare eller inte. Provtagarnas krav på provledarens kunskaper och omdöme är därför höga. Provledare ska:

- Vara mycket kunnig inom jakt, skytte och sitt uppdrag som provledare.
- Fatta riktiga och odiskutabla beslut och enbart utgå från provtagarens kunskaper.
- Bedöma alla provtagare lika och inte låta sig påverkas av vem provtagaren är, provtagarens ålder, utseende, yrke eller andra ovidkommande faktorer.
- Inte vara lärare/instruktör vid jägarexamensutbildningar. Gäller både teoretisk och praktisk utbildning. Provledarens roll som oberoende examinator ska vara mycket tydlig.

2.2 Förordnande och utbildning

Provledaren förordnas av polismyndigheten på förslag av en jägarorganisation. Provledaren är underställd den jägarorganisation som föreslagit honom eller henne och ska ha gått en särskild provledarutbildning. Varje provledare tilldelas ett registernummer, som består av en länsbokstav och tre siffror.

Registernumret ska bland annat antecknas på de intyg om genomgångna prov som provledaren utfärdar.

Provledarutbildningen anordnas av någon av jägarorganisationerna och omfattar jägarexamens organisation och administrativa rutiner, provledarens roll och ansvar och provens genomförande och bedömning.

I provledarutbildningen ingår att tjänstgöra tillsammans med en erfaren provledare vid minst två teoretiska provtillfällen och tjugo praktiska delprov (*Praktiskt hagelgevårsprov, Praktiskt kulgevårsprov* respektive *Högviltprov*).

2.3 Förordnande och legitimation ska med vid tjänstgöring

Varje provledare är skyldig att vid tjänstgöring ha med sig sitt förordnande och en legitimation. Legitimationshandlingen ska innehålla uppgift om innehavarens fullständiga namn och personnummer och vara försedd med ett väl-liknande fotografi och en namnteckning av innehavaren, det vill säga körkort eller någon annan godkänd ID-handling.

2.4 Minst två provledare vid praktisk provtagning

Provtagning ska i huvudsak organiseras och genomföras av provbanan och dess provledare vid i förväg planerade och meddelade provtillfällen. Provtillfälle ska vara öppet för alla, i mån av plats, som vill avlägga jägar-examensprov. Vid genomförande av praktiska delprov ska två eller fler provledare närvara på provbanan. Provledare ska endast i undantagsfall examinera enstaka provtagare som ensam provledare.

2.5 Lån av provledare från annan provbana

Ska endast ske undantagsvis och kan vara motiverat om en provbana saknar provledare t ex på grund av sjukdom. Ska en provbana låna provledare ska detta i förväg förankras med respektive jägarorganisation.

2.6 Medföljande vid provtagning och provledarens roll

Kursledare, instruktörer och andra eventuellt medföljande ska vid provtagning befinna sig på anvisad plats långt från provplatsen. Ingen utbildning av provtagare får förekomma under provmomentet. Endast provtagarens kunskap ska mätas i provsituation.

2.7 Träning inför praktiska prov på provbanan

Provbanans anläggning för avståndsbedömning (kombinations slinga) får inte användas för träning av blivande provtagare. Den får endast användas vid provtagning.

Ingen skytteträning med blivande provtagare på provbanan får ske i direkt anslutning till provtagning. Provtagarnas träning ska ha genomförts tydligt avskilt från provtillfället. Det ska vara helt tydligt för provtagaren att det handlar om prov och det ska finnas en utsatt starttid.

2.8 Medlemskap i jägarorganisation

Provledare ska vara medlem i respektive jägarorganisation.

3 Provbanaor och deras utformning

I varje län ska det finnas så många provbanaor med olika provplatser, inklusive älgskyttebanaor, som behövs med hänsyn till befolkningsunderlag, resvägar och ekonomi. Varje provbana ska ha ett registernummer bestående av länsbokstaven och tre siffror. Registernumret ska anges på varje intyg över avlagda prov.

En provbana för jägerexamen ska vara besiktigad och godkänd av respektive jägarorganisation inom det område där banan ligger. När en skjutbana utses till provbana ska banans ägare själv sörja för att nödvändiga tillstånd enligt aktuell lagstiftning finns eller skaffas.

3.1 Finansiering av provverksamheten

Ägaren av en provbana ska också skriftligen förbinda sig att upplåta banan som provbana för viss tid. Under den tiden svarar ägaren för alla kostnader för provverksamheten och underhåller och förnyar de anläggningar som behövs.

Provledarna tar av provtagarna upp de provavgifter som Naturvårdsverket har fastställt. De fastställda delarna av provavgiften redovisas till Naturvårdsverket och till banans ägare eller områdets avdelning inom Jägarnas Riksförbund.

Provledaren får inte ta ut någon avgift för proven utöver de avgifter som Naturvårdsverket har fastställt.

3.2 Grundläggande krav på en provbana

För att bli godkänd av jägarorganisationerna ska en provbana ha:

- En godkänd älgskyttebana.
- En inskjutningsbana på 80 meter.
- En bana för lerduveskjutning.
- En bana för prov i hagelskytte mot markmål.
- Tillstånd för att bygga anläggningar för andra ändamål än skytte, till exempel väntplats och lokal för det teoretiska provet.

3.2.1 Ansvarig provledare

En av de provledare som finns vid provbanan ska utses till banansvarig provledare. Den banansvarige provledaren är bland annat kontaktperson mellan sin jägarorganisation, provbanan och provledarna vid banan. Kontaktpersonens namn och adress ska rapporteras till Naturvårdsverkets jaktregister.

En banansvarig provledare ansvarar också för:

- Beställning av materiel.
- Banans lager av jägarexamensmateriel och märken.
- Nödvändiga ekonomiska redovisningar.
- Den samlade hanteringen av intyg.
- Anmälan till jägarorganisationen av utbildningsbehov.
- Anmälan till jägarorganisationen av behov av och förslag till provledaraspiranter.

3.2.2 Väntplats

På varje provbana bör det finnas ett ställe där provtagarna kan vänta på sin tur, en väntplats. På väntplatsen bör det finnas regnskydd och bänkar. Det lämpligaste är om en klubbstuga eller liknande kan användas.

3.2.3 Provplatser

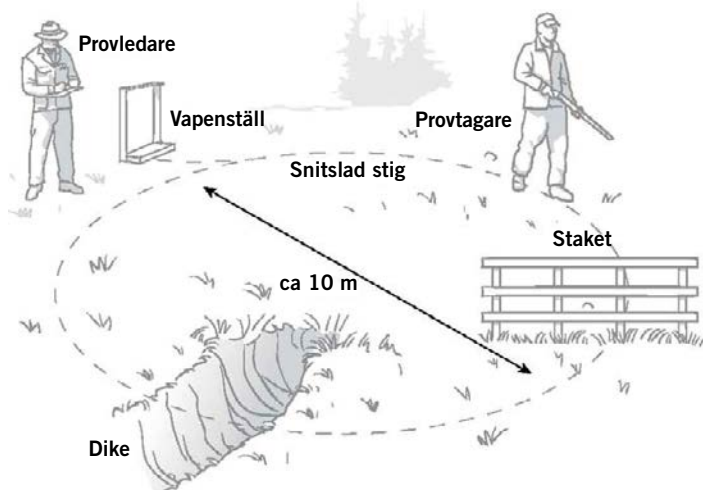
De olika provplatserna inom en provbana ska ligga väl avskilda från varandra. Väntande provtagare ska heller inte ha insyn över provplatserna. Det är viktigt att provledaren och provtagaren så långt möjligt kan genomföra proven i fred utan åskådare.

3.2.4 Detaljutformning av provplatser för olika prov

För att få till stånd likvärdiga prov är det angeläget att förutsättningarna vid olika provbanor är så enhetliga som möjligt. Följande anvisningar beskriver därför ganska detaljerat hur provplatser av skilda slag bör vara byggda. Anvisningarna ska i vissa delar ses som riktlinjer som t ex. virkets dimension i skjutbänk etc. När en provplats byggs om eller nyanläggs bör man alltid sträva efter att få till stånd en plats för kombinationsprov.

3.2.4.1 HAGELGEVÄRSPROV – SPECIELL HAGELGEVÄRSHANTERING

För provplatsen krävs ett område på cirka 100 m. Den bör se ut ungefär som i figur 1.

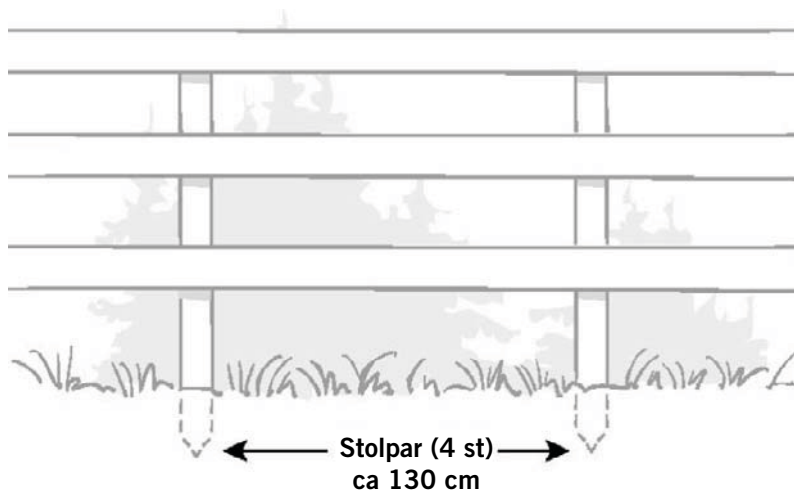

Exempel Figur 1.

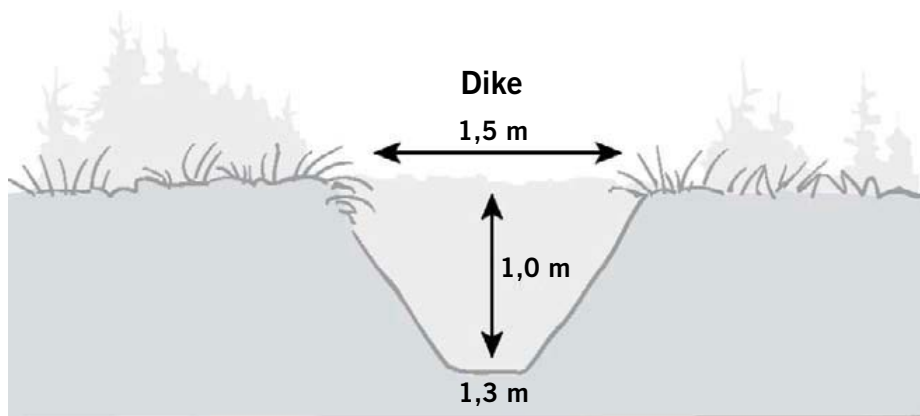
Slingan (provplatsen) kan också utformas som en stig. Om provet avslutas på ett annat ställe än där det började, till exempel på väg till platsen för avståndsbedömningsprovet, behövs två vapenställ. Provledaren ska i så fall under provet ta hand om vapen som provtagaren haft med sig.

Markområdet bör läggas ut i terrängen på ett sådant sätt att provplatsen ger ett så naturligt intryck som möjligt och så att provet får verklighetsprägel. Längs slingan eller stigen ska det finnas vapenställ för minst två hagelgevär, ett staket som är minst 4 meter långt och minst 1 meter högt av till exempel barkat rundvirke med en diameter av cirka 8 centimeter. Figur 2 visar en lämplig utformning.

Med utgångspunkt från vapenstället snitslas en ”stig”, som skär staket och dike vinkelrätt på mitten. Stigen utmärks väl synligt med snitslar, målade käppar eller färgmarkeringar på träd.

Exempel Figur 2.

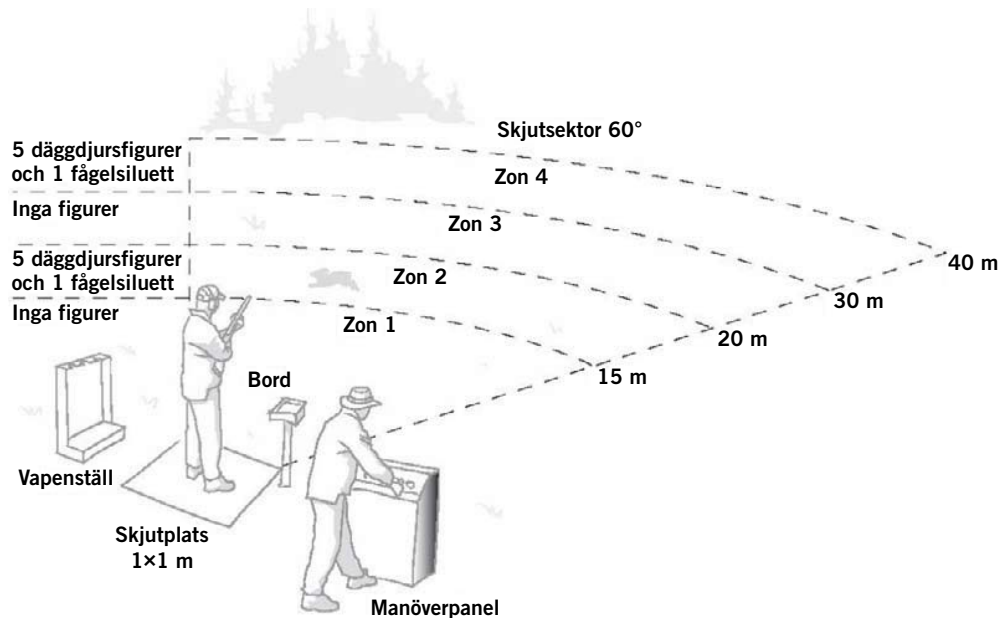

Exempel Figur 3.

Längs slingan ska det också finnas ett dike, minst 4 meter långt och minst 1 meter djupt, med en vidd i markplanet på minst 1,5 meter och i botten 0,3 meter. Se figur 3. I första hand bör man använda ett befintligt staket och/eller dike.

3.2.4.2 HAGELGEVÄRSPROV – AVSTÅNDSBEDÖMNING

För provplatsen krävs ett markområde på cirka 2 000 m². Utseende och mått framgår av figur 4.

Observera! Vid placering av rådjursfigur och fågelsiluett i zon 4 ska dessa placeras på 30 m enligt §17 i föreskrifterna.

Exempel Figur 4.

Terrängen inom provplatsen bör vara i huvudsak plan. Provplatsen bör läggas ut i terrängen så naturligt som möjligt. Skjutplatsen ska vara jämn, väl-dränerad och helst grusad. Den bör vara 1×1 meter stor.

Figurerna ska vara sammanlagt tolv stycken, två av varje slag. De ska tillverkas av väderbeständigt material och utformas enligt de djurfigurer som säljs genom GESAB, Gunnar Elfving Skyttetjänst AB. Telefon 0176-208 280, e-post gesab@skyttetjanst.se. Figurernas utseende framgår av figur 5.

Stående rådjur	artikel nr 48 470
Löpande rådjur	artikel nr 48 200
Hare	artikel nr 49 431
Räv	artikel nr 49 421
Grävling	artikel nr 49 441

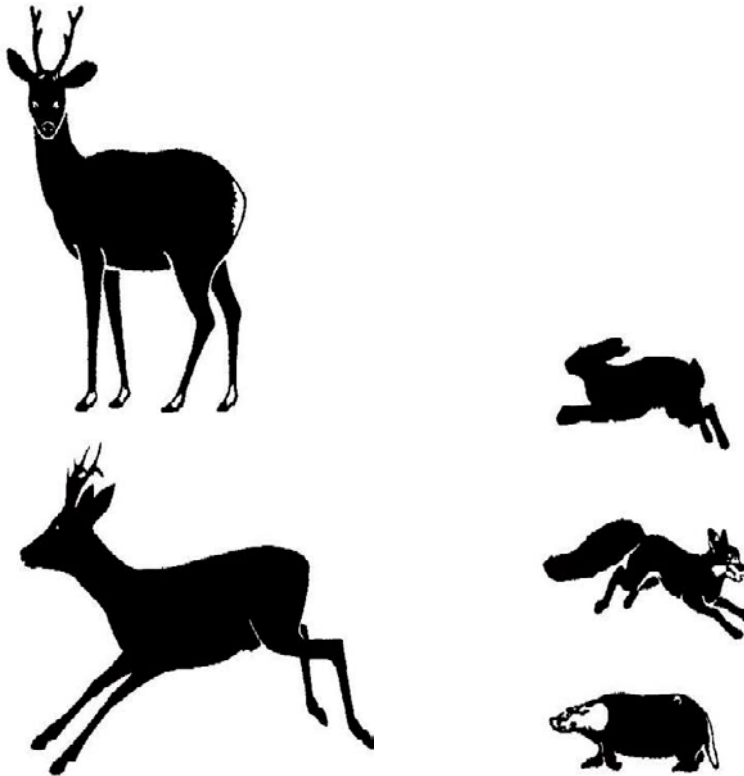
Samt figur 6.

Fågelsiluettfigur	artikel nr 48 780
-------------------	-------------------

Om inte originalfigurerna klistras på den utsågade bakgrunden och byts när de blivit slitna eller färgerna ändrats ska figurerna målas så att de får färger som i huvudsak stämmer överens med pappersfigurernas färger.

Figurerna ska monteras på en anordning som gör det möjligt för provledaren att fälla dem upp och ner från en plats intill provbanan. Någon form av manöverpanel behövs. Den ska ha en sådan utformning att provtagaren inte i förväg kan bedöma om det mål som kommer att visas är inom skotthåll eller ej.

Provledaren ska också på ett enkelt sätt kunna registrera vilka mål som visats. Som fågelsiluettfigur kan väljas flygande gås eller and mot fri himmel. Se figur 6.

Figur 5.

Figur 6.

Figurerna inom zon 2 och 4 ska placeras så att de är jämnt spridda i såväl sida som djup inom respektive zon. Figurernas läge inom zonen bör bytas minst en gång om dagen. En tabell för varierad målordning finns under 7.4.1.

”Skjutsektorn” ska göras fri från sådan vegetation som skymmer figurerna eller på annat sätt gör det svårare att upptäcka dem. Vegetationen får däremot inte tas bort på ett sådant sätt att det uppstår vegetationsfria ”korridorer” mellan skjutplatsen och de olika målen. I nerfällt läge ska målen inte kunna ses från skjutplatsen.

3.2.4.3 HAGELGEVÄRSPROV – KOMBINATIONSPROV

Momentet speciell hagelgevärshantering enligt punkt 3.2.4.1 ska vid kombinationsprov i sin helhet vara placerat/genomföras innan provtagaren kommer fram till första figuren i avståndsbedömningen. Beträffande terrängens utseende, figurer, staket, dike med mera gäller i tillämpliga delar beskrivningarna i 3.2.4.1 Hagelgevårsprov – Speciell hagelgevärshantering och 3.2.4.2. Hagelgevårsprov – Avståndsbedömning.

Därutöver gäller följande:

- Stigen ska vara tillräckligt lång och anpassas till terrängen.
- Stigen får läggas rakt eller i slinga. Den får läggas i kuperad terräng, som ska vara busk- eller skogbevuxen.
- Stigen ska utmärkas väl synligt med snitslade, målade käppar eller färgmarkeringar på träd.
- Plattorna som markerar avståndsbedömningsplatserna – skjutplatserna ska vara permanenta och tydligt utmärkta
- Figurerna ska vara uppsatta antingen inom avstånden 15–20 eller 30–40 meter från plattan.
- För att fästa figurerna ska det finnas järnrör nedslagna i marken eller motsvarande anordning.
- Varje skjutplats ska medge att figuren placeras på minst tre olika avstånd, varav minst ett över 30 meter.
- Figurerna ska i princip endast vara synliga från respektive platta.
- Kamouflerande vegetation för målets placering på de olika avstånden får inte placeras så att provtagaren därigenom kan sluta sig till avstånden.
- Mellan skjutplats och mål får skymmande vegetation inte finnas.

3.2.4.4 HAGELGEVÄRSPROV – LERDUVESKJUTNING

Här är det extra viktigt att tänka på säkerheten. Provplatsen ska läggas ut och arrangeras så att provledare, provtagare och eventuella funktionärer kan uppehålla sig där utan risk.

På provplatsen ska finnas:

- Vapenställ för minst två hagelgevär.
- Betongplatta, trätrall eller liknande stabilt underlag om cirka 1×1 meter.
- Lerduvekastare.
- Patronbord, cirka 30×50 centimeter och cirka 1 meter högt.
- Hörselskydd.
- Korg eller låda för tomhylsor.

Lerduvekastaren bör placeras på ett lämpligt fundament vid sidan om provtagaren.

Kastaren ska fixeras i höjd och sida så att man får en rak och permanent kastbana med en maximal höjd av 5 meter (+/- 0,5 meter). Kastarens fjäder ska justeras så att kastlängden blir 55 meter (+/- 5 meter).

Om en skeetbana används som provplats gäller följande:

- Skeetbanans station 7 ska användas som skjutplats.
- Tänk på säkerheten! Provledaren ska kunna ingripa om problem uppstår under skjutningen.
- Kastmaskinen i lådan ska justeras så att kastlängden blir 55 meter (+/-5 meter).
- Vapenstället placeras på valfri lämplig plats intill lådan.

Om en trapbana används gäller i stället följande:

- En skjutplats med skjutplatta ska vara placerad högst 3 meter bakom utkastet.
- Tänk på säkerheten! Provledaren ska kunna ingripa om problem uppstår under skjutningen.
- Kastmaskinen ska låsas så att duvorna kastas i samma bana rakt ut från provtagaren och kastlängden justeras till samma längd som i tidigare beskrivna fall.

I övrigt gäller vad som beskrivs för provplatser för lerduveskjutning.

3.2.4.5 HAGELGEVÄRS PROV – SKJUTNING MOT MARKMÅL

För *Skjutning mot markmål* kan man använda älgbana, viltmålsbana (50 meter) eller motsvarande. Skjutöppningen ska anpassas så att målet är synligt för skytten i 2,5 sekunder (+/- 0,3 sekunder). Skjutöppningen ska vara minst 5 meter. Från skjutplatsen ska skytten kunna se hela figuren. Skjutavståndet ska vara 20 meter. Skillnaden i höjd mellan skjutplatsen och banan där målet löper får vara högst 0,5 meter.

Målfigurerna ska vara löpande rådjur, räv eller hare. De bör ha samma utseende som motsvarande målfigurer för avståndsbedömning. Se figur 5.

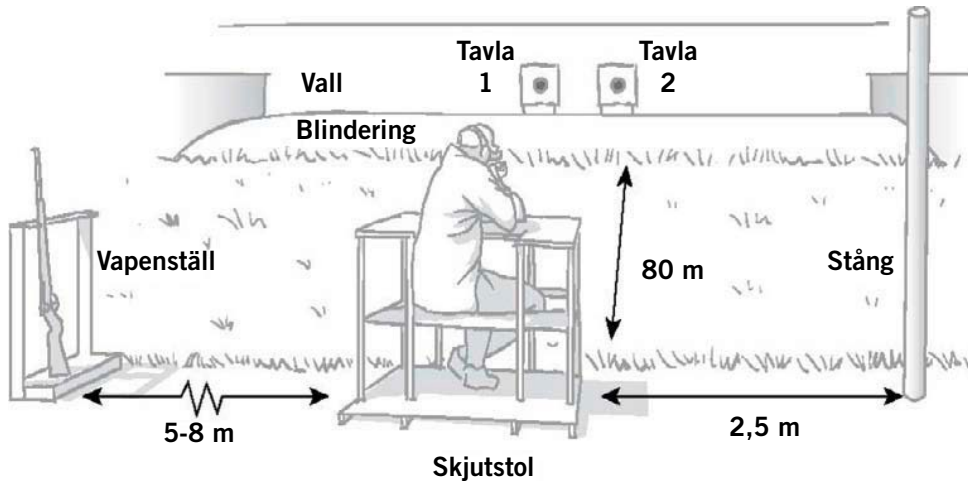
Tänk på säkerheten! Provledaren ska kunna ingripa om problem uppstår under skjutningen.

På provplatsen ska finnas:

- Vapenställ för minst 2 hagelgevär.
- Betongplatta, trätrall eller liknande stabilt underlag om cirka 1×1 meter.
- Patronbord cirka 30×50 centimeter och cirka 1 meter högt.
- Hörselskydd.
- Korg eller låda för tomhylsor.

3.2.4.6 GRUNDPROV/KULGEVÄR – SÄKER VAPENHANTERING OCH PRECISIONSSKJUTNING

Provplatser där prov för både *Säker vapenhantering* och *Precisionsskjutning* genomförs ska ha utseende och mått enligt figur 7.

Exempel Figur 7. Provplats för säker vapenhantering och precisionsskjutning.

Vid vallen ska finnas två tavelställ för den internationella pistolskyttetavlan (60×60 centimeter). Tavlorna ska ha en vit klisterlapp i centrum. Tavlorna säljs av GESAB, Gunnar Elfving Skyttetjänst AB, Norra Järsö Gård 5, 761 74 Norrtälje. Telefon 0176-208 280, e-post gesab@skyttetjanst.se. Punkttavlor av annat slag får också användas under förutsättning att den svarta cirkeln har en vit centrumfläck. Provet ska avläggas utomhus och skjutavståndet ska vara 80 meter.

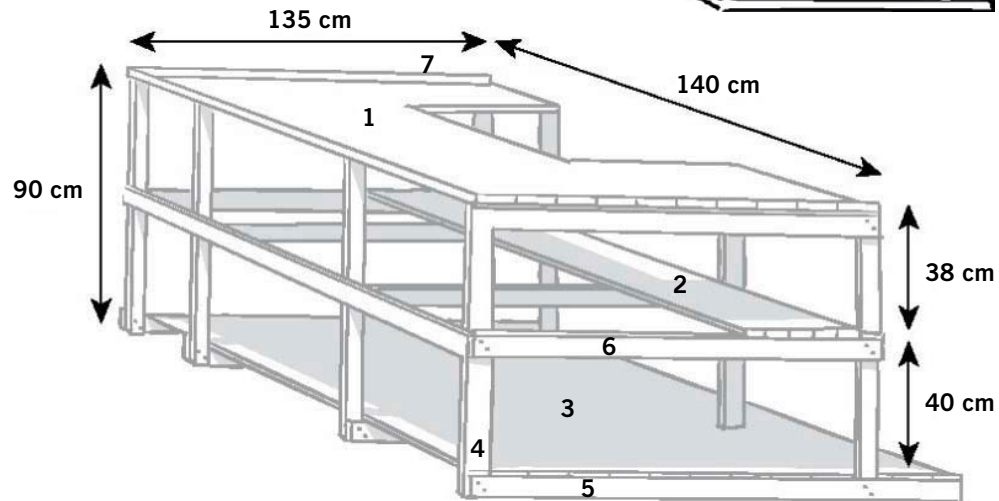
På skjutplatsen ska finnas:

- Skjutstol med skjutstöd.
- Vapenställ för minst 2 vapen. Vapenstället placeras 5–8 meter vid sidan av skjutstolen.
- Stång (nedgrävd i marken). Stången ska vara stabilt förankrad och tillräckligt hög för att kunna erbjuda ”jägarmässigt stolpstöd”.
- Två cirkelrunda träffbildsmallar av masonit, plåt eller annat styvt material med diametern 12 respektive 17 centimeter.
- Hörselskydd.
- Korg eller låda för tomhylsor.

Skjutstolen ska placeras mitt för det vänstra tavelstället och bör ha mått och utseende som i exempel figur 8.

Teckenförklaring:

- 1 Bordsskiva
- 2 Sittbräda
- 3 Golv
- 4 Stolpar
- 5 Reglar
- 6 Reglar
- 7 Kantlist

Exempel Figur 8. Skjutstol med skjutstöd.

3.2.4.7 HÖGVILTPROV – KULGEVÅR

Högviltsprovet ska genomföras på godkänd provbana inför provledare. Provet ska ske utomhus och skjutavståndet ska vara 80 meter. Tänk på säkerheten! Provledaren ska kunna ingripa om problem uppstår under skjutningen.

4 Jägarexamen – prov, intyg och avgifter

En fullständig jägarexamen består av ett teoretiskt och tre praktiska prov. Vilka praktiska prov en person som inte tar en fullständig jägarexamen ska avlägga beror på vilken typ av jaktvapen han eller hon vill ha tillstånd för.

Tabell över vilka prov som krävs för olika vapentyper med mera finns i handboken, kapitel 4, tabell 1. Vilka avgifter som gäller för olika prov anges bland annat i Naturvårdsverkets föreskrifter och på Naturvårdsverkets webbplats, www.naturvardsverket.se.

Hur intygen ska fyllas i beskrivs i samband med de olika proven. I bilaga JPM 3 ges exempel på rätt ifyllda intygsblanketter.

5 Teoriprov – ska avklaras först

5.1 Sjuttio frågor

Det teoretiska provet består av 70 frågor som Naturvårdsverket har fastställt. Det finns tre olika frågeformulär som ska användas slumpvis. Provledaren får bara använda frågeformulären vid prov. Formulären får alltså inte tas med i samband med till exempel utbildning. Provtagaren får inte heller ta med sig sitt frågeformulär eller svarsformulär efter provet och inte kopiera det. Däremot får provtagaren ta del av sitt rättade prov och också gå igenom det tillsammans med provledaren.

Hjälpmiddel får inte användas under provet. Fusk leder till att provet avbryts för den som fuskar.

Skrivplatserna i provlokalen ska arrangeras så att provtagarna inte kan konferera med varandra, varken skriftligt eller muntligt, eller se varandras svar.

Provtagares mobiltelefon eller motsvarande ska förvaras på anvisad plats under provet.

5.1.1 Provledarens förberedelser inför det teoretiska provet

Provledaren ska vid varje provtillfälle ha med sig:

- De tre frågeformulären – lika många av varje.
- Svarsformulär.
- Rättningsmallar.
- Intygblock.
- Stämpel och stämpeldyna.
- Kulspetspennor.
- Kassaskrin och växel pengar.
- Märken.
- Provledarhandboken.

5.2 Teoriprovet från inskrivning till rättning

5.2.1 Provtagarna skrivs in

Prov får absolut inte påbörjas innan inskrivning och betalning av provavgift har skett!

Provtagarna får komma fram till provledaren en och en. Provledaren fyller i personuppgifterna på en intygblankett och intygar också att provtagarens legitimation kontrollerats. Blankettsetet är självkopierande. Det innehåller original och en kopia. Blankettsetet utgör själva inskrivningshandlingen och ska behållas av provledaren under provet.

Inskrivningen avslutas med att provledaren tar upp avgiften för provet.

Efter inskrivningen anvisas provtagaren plats i lokalen. När samtliga provtagare sitter på sina platser stängs lokalen – dock tidigast på utsatt tid. Sedan lokalen stängts får inga ytterligare provtagare släppas in.

5.2.2 Information till provtagarna

Innan fråge- och svarsformulären delas ut ska provtagarna få information om proven.

Informationen bör ha följande innehåll:

- Högst 60 minuter får användas för att besvara provets 70 frågor. 60 av frågorna måste vara rätt besvarade för godkänt prov.
- Varje fråga eller påstående har fyra svarsalternativ. Markera valt alternativ med kryss (X). Endast ett av alternativen är rätt, och endast ett svar i svarsformuläret får markeras.
- Börja med att fylla i namn, adress, telefon och personnummer på svarsformuläret och läs instruktionerna.
- En provtagare får inte börja besvara frågorna förrän samtliga provtagare har fått sina frågeformulär och provledaren har sagt att provet har börjat.
- Inga hjälpmedel är tillåtna.
- Provtagarna får inte rådgöra med varandra, varken muntligt eller skriftligt.
- Provtagare som använder hjälpmedel eller konfererar med varandra får lämna lokalen och får sina prov underkända.
- Provtagarna får veta när 10 minuter av provtiden återstår.
- Eventuella förfrågningar medan provet pågår ska göras framme hos provledaren eller genom att provtagaren räcker upp handen och kallar på provledaren.
- Efter rättningen kallar provledaren in en provtagare i taget och meddelar resultatet. Om provet är godkänt fyller provledaren i och undertecknar intyget i samband med rättningen.

Efter genomgången av informationen ska provtagarna ha möjlighet att ställa frågor kring förfarandet. Frågor som rör frågeställningar i själva provet besvaras givetvis inte.

5.2.3 Frågeformulären delas ut

Fråge- och svarsformulären för det teoretiska provet finns i häften/plastmappar med tre olika bokstavmärkningar. Provledaren ska ta lika många av varje så att de tillsammans motsvarar antalet provtagare.

Utdelningen av frågeformulär/mappar ska göras slumpvis. Antingen så att provledaren blandar den sammanlagda bunten och delar ut eller så att provtagarna får dra ett exemplar ur den blandade bunten. Provledaren ska hålla bunten så att provtagarna inte kan se vilken bokstav de olika formulären har.

5.2.4 Provet sätts i gång och avslutas

När alla formulär delats ut meddelar provledaren att provet börjar och antecknar starttidpunkten.

Under provets gång får provledaren bara svara på frågor av teknisk natur. Ingenting får sägas som rör frågor i formulären.

Om provledaren misstänker att en provtagare använder hjälpmedel, konfererar med andra provtagare eller försöker skaffa sig hjälp på något annat otillåtet sätt ska provledaren först varna provtagaren. Har varningen ingen effekt ska provtagaren uppmanas att lämna in mappen med fråge- och svarsformulär och sedan lämna lokalen.

Provledaren ska göra anteckningar på intyget och i svarsformuläret om det inträffade och om vilka åtgärder som vidtagits. På intyget ska provet redovisas som underkänt med ett kryss i rutan för ”underkänd”. Rutan för ”godkänd” ska fyllas helt (■) och inte lämnas öppen.

Tio minuter innan provtiden gått ut ska provledaren meddela provtagarna hur många minuter som återstår.

När tiden gått ut ska provtagarna uppmanas att genast lämna sina plastmappar med ifyllda fråge- och svarsformulär, lämna lokalen och vänta på den plats som anvisats.

När provtagaren lämnar in sin mapp ska provledaren kontrollera att provtagaren skrivit sitt namn och övriga personuppgifter på svarsformuläret.

5.2.5 Proven rättas

För vart och ett av de tre frågeformulären finns en rättningsmall. Provledaren lägger rättningsmallen över svarsformuläret så att den stämmer helt vad avser rutsystem, bokstäver och siffror.

Genom att räkna de kryss som inte täcks av gråtonade rutor på rättningsmallen får man fram antalet felaktiga svar.

Om ett svar är felaktigt ska provledaren markera rutan för det rätta svaret på svarsformuläret. Det rätta svaret finns i den gråtonade rutan på rättningsmallen. Markeringen görs genom hålet i den gråtonade rutan.

Finns det två eller flera kryss för samma fråga ska frågan bedömas som felbesvarad om det inte framgår tydligt att provtagaren ångrat sig, strukit över och markerat ett annat alternativ. En fråga som inte alls har besvarats – kryss saknas – räknas som ett felaktigt svar.

Antalet felaktiga svar förs in i rutan ”antal fel”. Är alla rätt ska det stå 0 i rutan.

Prov med sammanlagt 11 fel är underkända. Då anger provledaren detta med ett kryss i rutan för underkänd och fyller rutan för godkänd helt (■). Ett godkänt prov markeras med kryss i rutan för godkänd.

Slutligen redovisar provledaren datum för provet och registernummer för provbanan och bestyrker uppgifterna med sin namnteckning och sitt provledarnummer.

Om provet avbrutits ska det anges på svarsformuläret och intyget, liksom anledningen till avbrottet.

När provet rättats fyller provledaren också i intyget och undertecknar det så som beskrivs närmare i avsnitt 6.6.4–6.6.6.

Slutligen kallas provtagarna in en och en för att få reda på provresultatet.

5.2.6 Jägarbevis efter godkänt teoriprov

Provledaren ska utfärda ett jägarbevis till den som godkänts på teoriprovet. Se också bilaga JPM 4.

5.2.7 Hantering av använda svarsformulär

Svarsformulären ska förvaras i minst 12 månader av den banansvarige provledaren. Därefter ska svarsformulären förstöras genom att brännas eller köras i papperstugg.

5.3 Särskilda provtillfällen för provtagare med läs- och skrivsvårigheter, med mera

5.3.1 Läs- och skrivsvårigheter

För att göra det möjligt för provtagare med läs- och skrivsvårigheter att avlägga det teoretiska provet ska särskilda provtillfällen för sådana provtagare anordnas. Sådana prov kan ordnas i två former.

Dels kan provet genomföras som ett vanligt teoriprov, men utan tidsbegränsning. Anmälan om läs- och skrivsvårigheter och önskemål om ett sådant prov ska göras till provledaren i förväg.

För provtagare som har sådana svårigheter att det inte är meningsfullt med ett icke tidsbegränsat vanligt prov eller som försökt men inte klarat ett sådant prov ska det vara möjligt att avlägga provet enskilt tillsammans med en provledare. Då ska provledaren hjälpa provtagaren genom att läsa upp och förtydliga frågor och svarsalternativ. Provtagaren måste givetvis alltid själv välja svarsalternativ.

5.3.2 Funktionsnedsättning

Också provtagare med sådana funktionshinder i händer och/eller armar att de inte kan skriva, bläddra eller om de i övrigt har svårigheter att lösa provuppgifterna med tillräcklig motorisk precision ska få möjlighet att avlägga prov enskilt tillsammans med provledaren.

Provledaren kan hjälpa provtagaren fysiskt, till exempel genom att läsa upp frågor och svarsalternativ, fylla i provtagarens svar, hålla fram formulären och bläddra i dem. Provtagaren måste givetvis alltid själv välja svarsalternativ.

5.3.3 Provtagare med främmande språk

För provtagare som inte behärskar svenska ska det gå att få hjälp av tolk. Lämpliga tolkar ska utses av respektive jägarorganisation eller av en provledare. Provtagare får föreslå tolk. Tolken ska godkännas av respektive jägarorganisation eller av provledaren. Provtagaren ska själv betala tolkkostnaderna, och detta ska provtagaren få veta i förväg.

Provet avläggs enskilt med provledare, tolk och provtagare. Tolken ska översätta frågor och svar för provtagaren, som givetvis själv måste välja svarsalternativ.

Misstänker provledaren att tolken hjälper provtagaren på ett otillbörligt sätt ska provet avbrytas.

6 De praktiska proven

När det teoretiska provet är avklarat kan provtagaren börja avlägga de praktiska proven. I detta kapitel redovisas de regler som är gemensamma för proven. I följande kapitel beskrivs det särskilda förfarandet för varje enskilt prov.

För vart och ett av proven finns en lista med gällande förutsättningar på gula plastade blad som provtagarna bör ta del av före de olika momenten i proven. De gula bladen kan också fungera som minneshjälp för provledaren när det gäller hur proven ska genomföras. I de följande kapitlens beskrivning av förfarandet anges dels ”Enligt förutsättningarna”, dels vad provledaren i övrigt bör tänka på när det gäller genomförandet.

De kontroller provledaren ska göra under provens gång beskrivs i respektive kapitel, och de finns dessutom listade på gröna plastade blad.

6.1 Särskilda förberedelser

Vid varje prov ska provledaren ha med sig:

- Anvisningar för provtagarna (plastat gult blad).
- Provledarens kontroller (plastat grönt blad).
- Blankettblock.
- Jägarbevis med plastfickor.
- Stämpel och stämpeldyna.
- Skrivmaterial.
- Kassaskrin och växelpengar.
- Märken (ej obligatoriskt).
- Provledarhandbok.

6.2 Inledande kontroller. Inskrivning

6.2.1 Provledaren hämtar provtagaren på väntplatsen

När provtagaren kommer till provbanan ska han eller hon vänta på väntplatsen. Provledaren hämtar sedan den provtagare som står på tur vid väntplatsen och skriver in provtagaren.

Om provtagaren vill använda ett annat vapen än ett sådant som tillhandahålls av skjutbanan (provledaren) ska provtagaren själv ha tillstånd för vapnet eller åtföljas av den som har tillstånd för det och lånar ut det under uppsikt för provet. En provtagare som vid inskrivningen har med sig vapen eller ammunition som han eller hon inte har tillstånd för eller inte åtföljs av tillståndshavaren ska nekas att använda vapnet.

6.2.2 Vapenkännedomen kontrolleras

Före inskrivningen ska provledaren försäkra sig om att provtagaren är förtrogen med de vapenmodeller som kommer att användas under de olika momenten. Provtagaren ska känna till hur man laddar, gör patron ur och säkrar och osäkrar vapnet/vapnen.

Om provtagaren inte känner till laddnings- och säkringssystemen ska detta inte leda till att provet inte får genomföras. Provledaren kan då informera provtagaren om vapnets funktioner.

Om det under något moment i provet visar sig att provtagaren inte behärskar vapnet ska provet underkännas.

Provledaren ska också fråga om provtagaren under de senaste fem åren fått sitt tillstånd att inneha skjutvapen återkallat. Om provtagaren svarar ja får inte något praktiskt prov genomföras utan polismyndighetens tillstånd.

6.2.3 Inskrivning

Prov får absolut inte påbörjas innan inskrivning och betalning av provavgift har skett!

Intygsblanketterna som ska användas för inskrivning består av ett set med original och en kopia. Setet är självkopierande.

För att undvika att uppgifterna på ett intyg även kopieras på underliggande intygsset i blocket kan man skjuta in ett mellanlägg eller riva av hela setet innan man gör några noteringar.

Om provtagaren inte är känd för provledaren ska han eller hon legitimera sig med någon form av legitimation som accepteras av bankerna, det vill säga körkort eller någon annan godkänd ID-handling. Provledaren ska redovisa legitimationssättet genom att sätta kryss i den aktuella rutan och bestyrka det med sin signatur.

Om det är samma provledare som skriver in provtagaren och kontrollerar legitimationen som också undertecknar intyget efter provet behöver legitimationskontrollen inte bestyrkas med provledarens signatur.

Provtagarens namn, personnummer och telefonnummer inklusive riktnummer skrivs in i respektive rutor, textat. Provledaren bör kontrollera personnumret mot legitimationen. För en provtagare som inte har svenskt personnummer ska fullständiga uppgifter om nationalitet och bostadsadress redovisas.

6.2.4 Avgift

I samband med inskrivningen ska provledaren ta upp avgiften för det prov eller moment som provtagaren ska avlägga. Avgiften skrivs in i en särskild ruta på intyget. Om provbanans rutiner medger det kan man i högra marginalen redovisa avgiften för skarp ammunition.

6.3 Olämpligt uppträdande med vapen – inget prov

En provtagare som uppträder olämpligt med ett medfört vapen före inskrivningen riskerar att inte få avlägga något prov den dagen. Se vidare handboken 6.2.

6.4 Information inför varje moment och omdöme efter varje moment

Inför varje moment informeras provtagaren om de förutsättningar som gäller – hur provet ska genomföras, vad som krävs för godkänt, etcetera. Det finns beskrivet på de gula plastade bladen, som provtagarna ska ta del av före varje moment.

I de flesta prov ingår flera moment. Efter varje moment talar provledaren om för provtagaren om momentet är godkänt eller underkänt. Om momentet har underkänts ska provledaren redovisa varför.

6.5 Möjligheter att göra om underkända prov och moment

Den som har underkänts i ett prov helt eller delvis får försöka på nytt, men med vissa begränsningar. Se handboken. Tabellen i avsnitt 6.5.4 i handboken visar hur och när prov och moment får göras om.

6.5.1 Omprov av moment i Praktiskt hagelgevårsprov och Praktiskt grundprov/kulgevär

En provtagare som har underkänts i ett av momenten *Avståndsbedömning*, *Lerduveskjutning* eller *Skjutning mot markmål* får göra högst två omprov samma dag som det aktuella provet, ”huvudprovet”, i övrigt har godkänts. Detsamma gäller för den som misslyckas med *Precisionsskjutning* i det praktiska provet för kulgevär. Rätten till två omprov är inte ovillkorlig. Provledaren bedömer om ett andra omprov är rimligt.

Observera att rätten till nya försök endast gäller om orsaken till underkännandet inte är undermålig vapenhantering.

Innan ett nytt försök med det misslyckade momentet får göras måste samtliga moment i hagelgevårsprovet göras var för sig.

Nya försök med underkända moment får också göras vid ett annat tillfälle. Då ska provtagaren visa upp det intyg över jägarexamen som upprättades när provtagaren klarade provet i övrigt. Också vid omprov en annan dag får bara två försök göras.

Provledaren bör se till att en viss tid förflyter mellan varje nytt provförsök. De två försöken som får göras per dag ska helst inte göras i följd. Provtagaren bör få en stunds vila mellan försöken.

6.5.2 Omprov av moment i Praktiskt högviltprov

Provtagaren får inte skjuta mer än 9 stycken serier om 4 skott på samma dag. En godkänd serie får inte sparas till nästa provtillfälle.

6.5.3 Nytt prov – full avgift

För ett nytt prov ska provtagaren betala ny full avgift. Ska bara ett moment göras om minskas avgiften.

6.5.4 Omprov – tid och omfattning

Se tabell i Handboken, avsnitt 6.5.4.

6.6 Efter dagens prov – intyg och redovisning

6.6.1 Resultatredovisning – en noggrann historia

Som huvudregel gäller att godkänt och underkänt resultat redovisas för varje moment med kryss i aktuella rutor på intyget. Vid underkända kompletta prov fylls rutan för godkänd dessutom igen helt (■). Om ett prov har underkänts på grund av undermålig vapenhantering kan även ett godkänt moment komma att markeras som underkänt. Hur intygen mer i detalj ska föras varierar mellan olika prov och mellan prov och omprov. Hur intygen ska föras redovisas i samband med respektive prov. Här beskrivs redovisningen av omprov.

6.6.2 Redovisning av omprov på intyget

6.6.2.1 OMPROV SAMMA DAG SOM HUVUDPROVET

Intyget medger redovisning av två omprov av ett av momenten *Avståndsbedomning*, *Lerduveskjutning* eller *Skjutning mot markmål*. Om mer än ett av dessa moment är underkända är hela hagelgevärsprovet underkänt och måste göras om i sin helhet. Intyget medger också två omprov av *Precisionsskjutning*.

Vid godkänt omprov markeras rutorna ”godkänd” för både omprovet och det kompletta provet med ett kryss (X).

Om det första omprovet underkänns och provledaren medger ett andra omprov markeras bara rutan ”underkänd” för omprov 1 med kryss.

Om provledaren inte medger ett andra omprov fylls dessutom rutan ”godkänd” för det kompletta provet (■).

Medger provledaren ett andra prov och det blir godkänt markeras rutan ”godkänd” för både omprov 2 och det kompletta provet.

Blir även det andra provet underkänt markeras ”underkänd” vid omprov 2 med ett kryss och rutan ”godkänd” för det kompletta provet fylls.

6.6.2.2 OMPROV ANNAN DAG ÄN HUVUDPROVET

Provtagaren ska visa intyg över genomgången *Hagelgevårsprov* och/eller *Grundprov/kulgevär*. Intyget får inte vara daterat samma dag som omprovet ska göras. Intyget för hagelgevårsprovet får bara vara kryssmarkerat i en underkänt-ruta av *Avståndsbedömning*, *Lerduveskjutning* eller *Skjutning mot markmål* och för *Grundprov/kulgevär* bara i underkänt-rutan för Precisionsskjutning.

Det nya intyg som ska upprättas för omprov en annan dag ska upprättas på samma sätt som vid inskrivning av provtagare. Se 6.2.3 och föras som intyg för omprov samma dag (6.6.2.1).

När det gäller *Praktiskt hagelgevårsprov* ska det moment som omprovet avser redovisas genom att momentets nummer anges på avsedd plats på intyget.

6.6.3 Avgifterna räknas samman

Utöver att se till att fylla i provresultaten korrekt ska provledaren efter dagens prov räkna samman de avgifter som redovisats på intyget och föra ner summan i rutan längst ner till höger. Tillkommande avgifter, till exempel för ammunition, ska redovisas för sig.

6.6.4 Intyget undertecknas

Till sist fyller provledaren i datum, anger provbanans nummer och undertecknar med sitt namn och provledarnummer.

6.6.5 Originalen till provtagaren, kopian utgör resultatunderlag för registrering

Provtagaren ska ha originalet av intyget – den översta vita blanketten.

Kopian utgör underlag för provledarens resultatredovisning till Naturvårdsverket. Resultat ska redovisas i jägarexamensregistret senast tio dagar efter genomfört prov. Kopian ska destrueras senast 30 dagar efter provdatum.

7 Praktiskt Hagelgevårsprov

7.1 Ingående moment och vapen

Ingående moment och vapen beskrivs i handboken. Här beskrivs mer ingående hur de olika momenten ska genomföras, vilka kontroller provledaren ska göra och vilka förberedelser provledaren behöver göra.

7.2 Särskilda förberedelser

Utöver de förberedelser som gäller för alla prov ska provledaren kontrollera att:

- Ett hagelgevär och två klickpatroner finns på provplatsen för *Speciell hagelgevärshantering* eller i förekommande fall platsen för *Kombinationsprovet*.
- Målspelet för *Avståndsbedömningsprovet* fungerar.
- Om *Kombinationsprovet* används – figurerna på stationerna för *Avståndsbedömning* placeras ut.
- Lerduvekastare och tillräckligt med lerduvor och ammunition samt hörselskydd finns på provplatsen för lerduveskjutning.
- Djurfigurerna (målen) löper friktionsfritt och att ammunition samt hörselskydd finns på provplatsen för *Skjutning mot markmål*.

Efter inskrivning med mera enligt 6.2 går provledaren och provtagaren tillsammans till den plats där hagelgevårsprovet ska börja. Om provtagaren ska gå igenom hela provet är det provplatsen för *Speciell hagelgevärshantering* eller startplatsen för *Kombinationsprovet* som gäller. Vid omprov av något moment går man i stället till provplatsen för det momentet.

Inför varje moment ska provtagaren läsa igenom förutsättningarna för momentet (gult plastat blad).

7.3 Speciell hagelgevärshantering

7.3.1 Genomförande

Enligt förutsättningarna. Dessutom gäller:

- Skjutbanans vapen ska vara placerat i vapenstället. Vapnet ska vara stängt och säkrat.
- Om provtagaren själv har med sig ett vapen ska det placeras intill skjutbanans vapen i vapenstället som står under uppsikt. **Observera** att enbart banans vapen får användas i det här momentet.
- Provledaren frågar om provtagaren har läst förutsättningarna.
- Provtagaren uppmanas att gå och ta banans hagelgevär i vapenstället och att komma tillbaka till provledaren.

- Provledaren lämnar över två klickpatroner och uppmanar provtagaren att ladda.
- När vapnet har laddats ska provtagaren uppmanas att gå den snitslade stigen
- När provtagaren gått stigen ber provledaren att få titta på vapnet. Provtagaren ska då lämna över det till provledaren.
- Provledaren lämnar tillbaka vapnet och ber provtagaren ställa det i vapenstället.
- När provtagaren ställt vapnet i vapenstället meddelar provledaren att momentet är färdigt.

När vapnet ska ställas i vapenstället får det placeras brutet eller stängt under förutsättning att provtagaren gjort patron ur och i övrigt hanterat det på ett riktigt sätt. Detta gäller vid samtliga moment.

7.3.2 Provledarens kontroller vid speciell hagelgevärshantering

Provledaren ska kontrollera

Allmänt

- 1) Att provtagaren känner till vapentypen. Om inte ska provet avbrytas direkt.
- 2) Att pipriktningen är korrekt. Om provtagaren håller ett stängt vapen riktat mot sig själv, provledaren eller en annan person är provet underkänt. Om ett brutet vapen används som ”pekpinne” mot en person är provet också underkänt. Felaktig pipriktning i övrigt när vapnet är brutet ska bara leda till påpekande vid genomgången efter momentet.
- 3) Att provtagaren kontrollerar säkringen efter varje laddning.
- 4) Att vapnet är säkrat när det är laddat.

Vid vapenstället

- 1) Att provtagaren bryter vapnet, kontrollerar pipornas lopp och bär vapnet brutet till provledaren.

Vid staketet

- 1) Att provtagaren bryter vapnet och tar ur patronerna.
- 2) Att provtagaren ställer vapnet stängt eller brutet mot staketet, lägger det på marken eller tar det med sig brutet under klättringen över staketet. Om vapnet plundras, läggs ihop och tas med stängt under klättringen ska det leda till ett påpekande vid genomgången.
- 3) Att provtagaren kontrollerar loppet för laddningen om vapnet legat på marken.
- 4) Att provtagaren laddar vapnet på andra sidan staketet. Om provtagaren glömmer det ska provledaren påpeka att vapnet ska laddas.

Vid diket

- 1) Att provtagaren bryter vapnet och tar ur patronerna.
- 2) Att provtagaren tar med sig vapnet brutet över diket. Om vapnet plundras, läggs ihop och tas med stängt under passagen ska det leda till ett påpekande vid genomgången.
- 3) Att provtagaren laddar vapnet på andra sidan diket. Om provtagaren glömmer det ska provledaren påpeka att vapnet ska laddas.

När provledaren kallar på provtagaren

- 1) Att provtagaren bryter vapnet och tar ur patronen senast när han eller hon kommer fram till provledaren.

När provledaren ber att få se vapnet

- 1) Att provtagaren räcker över vapnet brutet och tomt.

Provtagaren måste göra samtliga moment rätt för att bli godkänd. Se dock under ”Allmänt”, 2), ”Staketet”, 2) och ”Diket”, 2). Om provledaren är tveksam om provtagaren har gjort alla moment rätt ska provtagaren uppmanas att göra om det moment som provledaren är tveksam om.

7.4 Avståndsbedömning med allmän hagelgevärshantering

Skjutbanans vapen ska vara placerat i vapenstället. Vapnet ska vara stängt och säkrat.

Om provtagaren själv har med sig ett vapen ska det placeras intill skjutbanans vapen i vapenstället som står under uppsikt. **Observera** att enbart banans vapen får användas i det här momentet.

7.4.1 Genomförande

Enligt förutsättningarna. Dessutom gäller:

- Sammanlagt ska sex figurer, inklusive en fågelsiluett, visas. Minst två och högst fyra mål (figurer) ska visas inom skotthåll och resterande utom skotthåll.
- Provtagaren ska visas mål av olika slag. Figurerna visas i den ordning som provledaren själv bestämmer, men ordningsföljden ska ändras mellan varje prov. För att underlätta variationerna kan provledaren tillämpa en målordning enligt följande tabell.
- Provtagaren ska ha tillräcklig tid för att ladda om mellan varje figur.
- Provledaren ska iaktta provtagaren noggrant för att vara säker på att han eller hon har upptäckt den uppfällda figuren. Om provtagaren inte upptäckt målet ska provledaren genast visa på det.

- Om provledaren är osäker på om provtagaren har avlossat ett skott gäller att om provtagaren lägger an och sedan tar ner vapnet och spänner mekanismen ska det räknas som om ett skott har avlossats. Om däremot provtagaren efter att ha lagt an enbart tar ner vapnet och säkrar det ska provledaren avbryta provet och ta hand om vapnet och kontrollera om skott har avlossats genom att avfyra båda piporna. Hörs då endast ett eller inget klick ska det räknas som om det har avlossats skott mot figuren. Efter kontrollen återlämnas vapnet, brutet och plundrat, och klickpatronerna till provtagaren.

Tabell för varierad målordning

JÄGAREXAMEN

Prov nr	Grön zon (inom håll)						Röd zon (utom håll)					
	Mål nr						Mål nr					
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
1	1			3	5	6		4	2			
2		2	3			6		4		1	5	
3	5	3		1	2					4		6
4			5			6	1	2	3		4	
5		1		5	2			3	4			6
6			1	3		6		5		2	4	
7			4			6	5	1	3		2	
8		2		1			3		4		5	6
9	1	2		5	3					4		6
10	4	5			2	6			3		1	
11			3			6	5	4	2	1		
12		4		5		6	1			2	3	
13	1		2		5	6	4		3			
14	2	1		3	4						5	6
15			1			6	5	2	3		4	

7.4.2 Provledarens kontroller vid avståndsbedömning, Lerduveskjutning och skjutning mot markmål med allmän hagelgevärshantering

Provledaren ska kontrollera att

- 1) Provtagaren bryter vapnet omedelbart sedan det har tagits ur vapenstället.
- 2) Provtagaren kontrollerar pipornas lopp.
- 3) Provtagaren inte gör första laddningen annat än på kommando.
- 4) Provtagaren laddar vapnet med två patroner.
- 5) Provtagaren hela tiden håller det stängda vapnets pipor i skjutriktningen.
- 6) Provtagaren inte osäkrar vapnet innan han eller hon anmält ”färdig”.
- 7) Provtagaren bryter vapnet och gör patron ur innan han eller hon lämnar skjutplatsen för att ställa tillbaka vapnet i vapenstället.

Provledaren ska också särskilt beakta ”Allmänt” 2) i avsnittet *Speciell hagelgevärshantering*.

Dessutom gäller följande:

- Provledaren ska ge order om laddning på ett sådant sätt att provtagaren inte riskerar att underkännas enligt punkt 3.
- Om provtagaren håller vapnet mot axeln med fast anläggning vid *Avståndsbedömningen*, utan att ett mål visas, vid *Lerduveskjutningen* innan en duva har kastats eller vid *Skjutning mot markmål* innan målet är synligt ska provledaren första gången vid varje moment avbryta det och påpeka felet. Upprepas felet ska provtagaren underkännas utan hänsyn till resultatet av momentet i övrigt.

7.5 Kombinationsprov – Säker vapenhantering och avståndsbedömning

7.5.1 Genomförande

Momentet *speciell hagelgevärshantering* enligt punkt 3.2.4.1 ska vid kombinationsprov i sin helhet vara placerat/genomföras innan provtagaren kommer fram till första figuren i avståndsbedömningen.

Efter inledande vapenhantering påbörjas vandrigen längs stigen. Provledaren ska här iaktta provtagaren för att ha fullt klart för sig när provtagaren har upptäckt målet. Om inget hänt efter fem sekunder ska provledaren anmoda provtagaren att fortsätta. Om provtagaren då markerar skott mot målet och det är ett ”skjutbart” mål, det vill säga ett mål inom skotthåll, ska skottet bedömas som ett inte avgivet skott mot ett tillåtet mål. Är målet utom skotthåll och alltså förbjudet ska skottet bedömas som avgivet skott mot förbjudet mål.

Om provtagaren inte uppfattar målet ska provledaren visa på det. När det gäller att bedöma om ett skott har avlossats eller inte, se 7.4.1 femte punkten.

7.5.2 Provledarens kontroller vid kombinationsprovet

Provledaren ska göra kontroller dels enligt *Speciell hagelgevärshantering*, dels enligt *Avståndsbedömning*.

7.6 Lerduveskjutning med allmän hagelgevärshantering

I momentet *Lerduveskjutning* får användas brytvapen, halvautomatiska och pumprepeterande vapen i kaliber 12, 16 och 20.

Provtagaren får använda ett eget vapen eller ett vapen som har lånats av någon annan än skjutbanan. Vapnet ska då placeras intill skjutbanans vapen i vapenstället som står under uppsikt. Provtagaren får använda medförd ammunition.

Provledaren ska kontrollera att medförd ammunition har rätt kaliber och hagelstorlek och att den uppfyller skjutbanans eventuella krav på hagelmaterial. Det gäller oavsett om provtagaren använder ett eget eller lånat vapen. Hagel US nr 6 – 2,75 mm – eller mindre ska användas. Medförd ammunition ska överlämnas till provledaren.

7.6.1 Genomförande

Enligt förutsättningarna. Dessutom gäller att:

- Provledaren ger provtagaren tolv patroner för provet, antingen av provtagarens egen ammunition eller av banans ammunition som provtagaren betalt för.
- Provtagaren får avlossa två skott mot varje duva.
- Som träff räknas när minst en väl synlig bit faller ur duvan.
- Provet får inte avbrytas förrän alla sex duvorna kastats, såvida provet inte avbryts på grund av felaktig vapenhantering.
- Om vapnet klickar eller det hörs ett egendomligt skottljud ska provledaren dock omedelbart avbryta skjutningen och kontrollera att vapnets lopp är fritt från hinder.

Om provledarens kontroller, se 7.4.2.

7.7 Skjutning mot markmål med allmän hagelgevärshantering

I momentet *Skjutning mot markmål* får användas brytvapen, halvautomatiska och pumprepeterande vapen i kaliber 12, 16 och 20.

Provtagaren får använda ett eget vapen eller ett vapen som har lånats av någon annan än skjutbanan. Vapnet ska då placeras intill skjutbanans vapen i vapenstället som står under uppsikt. Provtagaren får använda medförd ammunition.

Provledaren ska kontrollera att den medförda ammunitionen har rätt kaliber och hagelstorlek och att den uppfyller skjutbanans eventuella krav på hagelmaterial. Det gäller oavsett om provtagaren använder ett eget eller ett lånat vapen. Hagel US 7,5–2,4 mm/7–2,5 mm med 24–26 grams – laddning ska användas. Medförd ammunition ska överlämnas till provledaren.

7.7.1 Genomförande

Enligt förutsättningarna. Dessutom gäller att:

- 1) Provledaren ger provtagaren fyra patroner.
- 2) Provtagaren får lossa två skott på varje löp.
- 3) Som godkänd träff på har- eller rävfigur räknas minst åtta hagel inom träffområdet (ett ovalt område på 9 centimeter i diameter placerat över lung-hjärtområdet). På rådjursfigur ska minst 28 hagel finnas inom träffområdet (ett ovalt område på 18 centimeter i diameter över lung-hjärtområdet).
- 4) Provet får inte avbrytas förrän båda figurerna har beskjutits, såvida provet inte avbryts på grund av felaktig vapenhantering.
- 5) Om vapnet klickar eller det hörs ett egendomligt skottljud ska provledaren dock omedelbart avbryta skjutningen och kontrollera att vapnets lopp är fritt från hinder.

Om provledarens kontroller; se 7.4.2.

7.8 Redovisning av prov och moment på intyget – Hagelgevårsprov

- Varje moment redovisas som godkänt eller underkänt genom kryss (X) i den aktuella rutan.
- Om alla moment är godkända markeras också rutan ”godkänd” för det kompletta provet med kryss.

- Om momentet *Hagelgevärshantering* eller mer än ett av momenten *Avståndsbedömning*, *Lerduveskjutning* och *Skjutning mot markmål* har underkänts ska rutan ”underkänd” för hela provet markeras med kryss. Dessutom ska rutan för ”godkänd” fyllas (■) helt. Hela provet är underkänt och måste göras om.
- Om bara ett av momenten *Avståndsbedömning*, *Lerduveskjutning* eller *Skjutning mot markmål* har underkänts markeras rutan ”underkänd” för det kompletta provet med ett kryss. Rutan ”godkänd” lämnas öppen.

Observera: beror ett underkännande i *Avståndsbedömning*, *Lerduveskjutning* eller *Skjutning mot markmål* på uppenbart undermålig vapenhantering är hela provet underkänt. Markeringen för det kompletta provet görs då med kryss i rutan ”underkänd” och rutan ”godkänd” fylls i. Dessutom markeras rutan för ”underkänd” för *Hagelgevärshantering* med kryss, även om momentet inledningsvis godkänts.

8 Praktiskt grundprov/kulgevär

8.1 Ingående moment och vapen

Ingående moment och vapen beskrivs i handboken. Här beskrivs mer ingående hur de olika momenten ska genomföras, vilka kontroller och förberedelser provledaren ska göra.

Säker kulgevärshantering består av momenten *Speciell kulgevärshantering* och *Allmän kulgevärshantering*. Det senare momentet kontrolleras i samband med *Precisionsskjutning*.

8.2 Särskilda förberedelser

Utöver de förberedelser som gäller för alla prov ska provledaren kontrollera att:

- Skjutbanans kulgevär och ett tillräckligt antal blinda och skarpa patroner finns på provplatsen.
- Ett tillräckligt antal pistolskyttetavlor, träffbildsmallar och markeringslappar (vita och svarta) finns på provplatsen.
- Två tavelställ med tavlor är uppsatta och att tavlorna har en vit klisterlapp i centrum.
- Skjutstolen finns på plats.
- Hörselskydd eller hörselvadd finns vid skjutstolen.
- En funktionär för markering finns tillgänglig om det behövs.

8.3 Speciell kulgevärshantering

8.3.1 Genomförande

Enligt förutsättningarna. Dessutom gäller att:

- Skjutbanans vapen ska vara placerat i vapenstället. Slutstycket ska vara utdraget.
- Om provtagaren har med sig ett eget vapen ska det placeras intill skjutbanans vapen i vapenstället som står under uppsikt. **Observera** att enbart banans vapen får användas i det här momentet. Om provtagaren har med sig egen ammunition ska provledaren kontrollera att den har rätt kaliber för det vapen den ska användas i. Provledaren ska behålla ammunitionen tills vidare.
- Provledaren frågar provtagaren om han eller hon har läst förutsättningarna.
- Provtogaren uppmanas att gå och hämta vapnet i vapenstället.

- Provtagaren uppmanas att komma till skjutstolen. Provledaren ger provtagaren fyra blinda patroner och uppmanar provtagaren att ladda som vid jakt.
- När laddningen är avslutad uppmanas provtagaren att ställa tillbaka vapnet i vapenstället. Provtagaren ska då utan uppmaning göra patron ur på ett korrekt sätt.
- När provtagaren ställt vapnet i vapenstället säger provledaren att momentet är färdigt.

Om provtagaren för in slutstycket när vapnet ska ställas in i vapenstället ska det inte leda till underkänt, utan enbart påpekas vid genomgången. Detta gäller båda momenten, under förutsättning att provtagaren gjort patron ur och i övrigt hanterat vapnet rätt.

8.3.2 Provledarens kontroller vid speciell kulgevärshantering

Provledaren ska kontrollera att

Allmänt

- 1) Provtagaren har kännedom om vapentypen. Annars ska provet omedelbart avbrytas och är underkänt.
- 2) Vapnets pipa under hela provet hålls brant uppåtriktad och på ett sådant sätt att pipan inte någon gång pekar mot varken provledaren, provtagaren eller någon annan person.

Vapenstället

Provtagaren kontrollerar att såväl patronläge som magasin är tomt.

Laddning

Provtagaren säkrar vapnet omedelbart efter laddningen.

Patron ur

Provtagaren plundrar vapnet och därefter kontrollerar patronläge och magasin innan vapnet placeras i vapenstället.

Provtagaren måste göra samtliga moment rätt för att bli godkänd.

8.4 Precisionsskjutning med allmän kulgevärshantering

I momentet *Precisionsskjutning* får användas cylinderrepeterande, halv-automatiska och pumprepeterande vapen i valfri kaliber.

Provtagaren får använda ett eget vapen eller ett vapen som lånats av någon annan än skjutbanan. Vapnet ska då placeras intill skjutbanans vapen i vapenstället som står under uppsikt. Provtagaren får använda medförd ammunition.

Provledaren ska kontrollera att den medförda ammunitionen har rätt kaliber. Det gäller oavsett om provtagaren använder ett eget eller ett lånat vapen. Medförd ammunition ska överlämnas till provledaren.

8.4.1 Genomförande

Vad som anges under 8.3.1 *Speciell kulgevärshantering* ska beaktas i tillämpliga delar.

8.4.2 Provledarens kontroller vid precisionsskjutning med allmän kulgevärshantering

Provledaren ska kontrollera att:

- Provtagaren under skjutmomentet hela tiden håller vapnets pipa i skjutriktningen.
- Provtagaren inte laddar vapnet före respektive serie annat än på provledarens kommando.
- Provtagaren inte laddar med mer än fyra patroner i taget.
- Provtagaren säkrar vapnet omedelbart efter laddningen.
- Provtagaren inte osäkrar vapnet förrän hen anmält ”färdig”.
- Vapnet endast är osäkrat i samband med att skott lossas. Vid paus i skjutningen, till exempel vid byte av skjutställning, ska vapnet säkras eller ha slutstycket tillbakafört.
- Provtagaren kontrollerar att vapnet är oladdat när skjutningen avslutas. Provtagaren ska då kontrollera patronläget antingen genom att titta in i lådan eller genom att känna efter med ett finger.

Provledaren ska dessutom särskilt beakta vad som sägs under punkterna ”Allmänt” och ”Vapenstället” under *Speciell kulgevärshantering*, 8.3.2. Provtagaren måste uppfylla kraven i dessa punkter för att den *Allmänna kulvapenhanteringen* ska godkännas.

Om provtagaren omedelbart före *Precisionsskjutningen* har hanterat vapnet i momentet *Speciell kulvapenhantering* och glömmer att kontrollera patronläge och magasin när *Precisionsskjutningen* ska börja ska det inte leda till underkännande.

Provledaren ska ge order om laddning så att provtagaren inte riskerar att bli underkänd på grund av för tidig laddning (andra punkten).

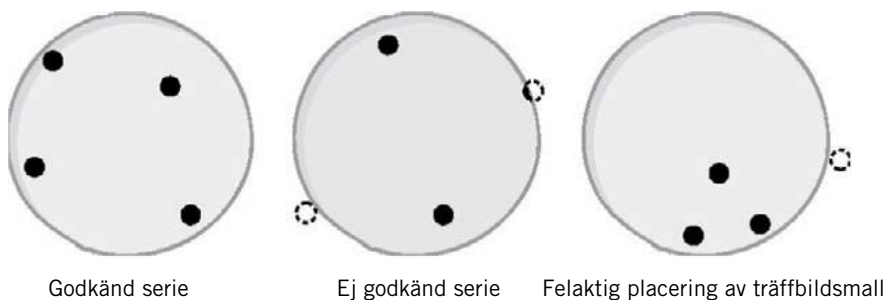
Om provtagaren laddar med mer än fyra patroner ska provledaren påpeka detta. Det ska inte leda till underkännande om det inte finns särskilda skäl.

I övrigt måste alla moment göras rätt för att provtagaren ska bli godkänd.

8.4.3 Markering av träffbilder

Markeringen av träffbilderna kan göras av provledaren i närvaro av provtagaren eller vid tidsbrist av en särskild markör. I det senare fallet kan provtagaren inte fordra att få se träffbilderna. Markeringen genomförs på följande sätt:

- Båda tavlorna granskas och det kontrolleras att vardera träffbild innehåller fyra kulhål.
- Finns det fler än fyra kulhål i någon av tavlorna och det beror på provtagaren, till exempel om han eller hon laddat med för många skott, räknas serien om 4+4 skott som underkänd. Om det inte beror på provtagaren försöker provledaren reda ut vilka kulhål som hör till träffbilden. Går det att reda ut räknas resultatet. Går det inte får serien skjutas om utan kostnad.
- Finns det mindre än fyra kulhål i någon av tavlorna räknas hela serien alltid som underkänd.
- Träffbilderna på den vänstra tavlan mäts genom att träffbildsmall I (12 centimeter i diameter) läggs över kulhålerna på det sätt som är gynnsammast för provtagaren. Se figur 9.
- Därefter mäts träffbilderna på den högra tavlan med träffbildsmall II (17 centimeter i diameter) på samma sätt.
- För att respektive träffbild ska vara godkänd ska samtliga och hela skothålen vara inom mallens radie.
- Kulhålerna ska kritas innan de klistras över.

Figur 9. Exempel på träffbilder.

8.5 Redovisning av prov och moment på intyget – Grundprov kulgevär

- Varje moment markeras som godkänt eller underkänt med kryss (X) i respektive ruta.
- Har båda momenten godkänts markeras också rutan ”godkänd” för hela provet med kryss.

- Om momentet Kulgevärshantering har underkänts markeras rutan ”underkänd” för hela provet med kryss, och rutan ”godkänd” fylls (■).
- Är endast Precisionsskjutningen underkänd markeras rutan ”underkänd” för det kompletta provet med kryss.

Observera att om ett underkännande i *Precisionsskjutning* beror på uppenbart undermålig vapenhantering är hela provet underkänt. Markeringen för det kompletta provet görs då med kryss i rutan ”underkänd” och rutan ”godkänd” fylls. Dessutom markeras rutan för ”underkänd” för *Kulgevärshantering* med kryss, även om momentet tidigare har godkänts.

9 Praktiskt högviltprov/kulgevär

9.1 Ingående moment och vapen

I *Högviltprovet* får det endast användas cylinderrepetrande, halvautomatiska och pumprepetrande vapen i klass 1.

Provtagaren får använda ett eget vapen eller ett vapen som lånats av någon annan än skjutbanan. Vapnet ska då placeras intill skjutbanans vapen i vapenstället som står under uppsikt. Provtagaren får använda medförd ammunition. Provledaren ska kontrollera att den medförda ammunitionen har rätt kaliber. Det gäller oavsett om provtagaren använder ett eget eller ett lånat vapen. Medförd ammunition ska överlämnas till provledaren.

Så kallad ”enkel skjutkäpp” får användas. Det innebär en käpp som kan stödjas i marken med endast en punkt. Även en stödkäpp som stödjer på en punkt i midjan får användas. I båda fallen får övre änden av käppen ha en klyka.

9.2 Särskilda förberedelser

Utöver de förberedelser som gäller för alla prov ska provledaren kontrollera att:

- Skjutbanans kulgevär klass 1 och tillräckligt antal skarpa patroner finns på provplatsen.
- Hörselskydd eller hörselvadd finns på provplatsen.
- En funktionär finns tillgänglig för markering.

9.3 Genomförande

Enligt förutsättningarna. Dessutom gäller att:

- Provledaren ska försäkra sig om att provtagaren har genomfört *Grundprov/kulgevär* med godkänt resultat genom att provtagaren visar upp sitt jägarbevis eller ett intygsoriginal.
- I de fall Högviltprovet/kulgevär avläggs före Grundprov/kulgevär ska momentet inledas med Speciell kulgevärshantering. Detta moment måste vara godkänt för att skjutningen i Högviltprovet ska få avläggas. I detta fall ska ingen avgift för momentet Kulgevärshantering betalas.
- Blir provtagaren underkänd i den speciella Kulgevärshanteringen ska Högviltprovet avbrytas. Provtagaren får i detta fall inte heller gå vidare och göra Grundprov/kulgevär samma dag.
- Om flera provtagare samtidigt genomför Högviltprovet bör de få en viss vila mellan serierna.

- När Grundprov/kulgevär genomförs efter Högviltprovet behöver inte momentet Speciell kulgevärshantering göras om, utan provledaren sätter ett kryss i ”godkänd”-rutan för Speciell kulgevärshantering och låter provtagaren gå direkt på momentet Precisionsskjutning. Avgiften för Grundprov/kulgevär påverkas inte av detta.

9.4 Provledarens kontroller – Högviltprov/kulgevär

Provledarens kontroller vid *Precisionsskjutning med Allmän kulgevärshantering* 8.4.2 och, i förekommande fall, vid *Speciell kulgevärshantering* 8.3.1.2 används i tillämpliga delar.

9.5 Redovisning av prov och moment på intyget – Högviltprov/kulgevär

Provtagaren ska visa upp jägarbevis eller intygsoriginal över godkänt teoretiskt prov och godkänt *Grundprov/kulgevär*. Provledaren markerar då rutan ”godkänd kulgevärshantering” med ett kryss (X) i fältet för *Högviltprov/Kulgevär* längst ner på intyget.

Om provtagaren inte avlagt ett godkänt *Grundprov/kulgevär* ska momentet *Speciell Kulgevärshantering* genomföras innan högviltprovet får påbörjas. När kulgevärshanteringen godkänts kryssar provledaren på samma sätt i rutan ”godkänd kulgevärshantering”.

Underkänns provtagaren i *Kulgevärshanteringen* markeras rutan ”underkänd Kulgevärshantering” med kryss och ”godkänd”-rutan fylls (■).

Dessutom markeras rutan för ”underkänd” på raden *Högviltprov/Kulgevär*, och rutan för godkänd fylls.

Under skjutningen markeras de små rutorna med kryss för en godkänd 4-skottsserie och fylls vid underkänd serie. När hela provet är godkänt kryssas rutan för ”godkänd” på raden *Högviltprov/Kulgevär*.

Vid underkänt prov markeras rutan för underkänd på raden *Högviltprov/Kulgevär* med ett kryss, och rutan för godkänd fylls.

Observera att om ett underkännande i skjutmomentet beror på uppenbart undermålig vapenhantering är hela provet underkänt. Markeringen för det kompletta provet görs då med kryss i rutan ”underkänd” och rutan ”godkänd” fylls.

10 Praktiska prov för provtagare med funktionsnedsättning eller främmande språk

Provtagare med en funktionsnedsättning som förutsätter att de använder sitt eget vapen får göra det. En provtagare som behöver specialvapen men inte har det måste själv svara för att det finns ett sådant vid provtillfället.

Proven genomförs på det sätt som provledaren i varje enskilt fall anser mest lämpligt.

10.1 Rörelsehindrade provtagare

10.1.1 Praktiskt hagelgevärsprov – speciell hagelgevärshantering

Provtagaren ska visa hur han eller hon hanterar sitt vapen när han eller hon

- hämtar sitt vapen i vapenstället
- färdas från vapenstället till provledaren
- laddar och gör patron ur
- överlämnar vapnet till någon annan

10.1.2 Praktiskt hagelgevärsprov – övriga moment

En provtagare med rörelsehinder ska tillåtas göra *Speciell hagelgevärshantering* (enligt 10.1.1) och *Avståndsbedömning* som separata moment om provtagaren inte kan förflytta sig längs kombinationsstigen.

I övrigt medges inga undantag från reglerna i provet.

10.1.3 Grundprov/kulgevär

Inga undantag från förutsättningar och krav medges när det gäller *Speciell kulgevärshantering*. Däremot medges valfri skjutställning i båda serierna i *Precisionsskjutning*. Om provtagaren kan skjuta från en annan ställning än skjutstol ska dock andra serien skjutas med jägarmässigt stöd.

10.1.4 Högviltprov/kulgevär

Valfri skjutställning.

10.2 Provtagare med annan funktionsnedsättning än rörelsehinder

För att anpassa proven på grund av någon annan funktionsnedsättning än rörelsehinder ska provtagaren kontakta Naturvårdsverket.

10.3 Provtagare som inte behärskar svenska

För provtagare som inte behärskar svenska ska det gå att få hjälp av tolk. Bara i undantagsfall får provtagaren själv anvisa tolk. Detta kan bli aktuellt om det handlar om mer udda språk. Tolken ska dock godkännas av respektive jägarorganisation eller av provledaren. Provtagaren ska själv betala tolkkostnaderna, och det ska provtagaren få veta i förväg.

Tolken ska översätta provledarens muntliga anvisningar och förekommande skriftliga anvisningar för provtagaren. Tolken ska i övrigt se till att kommunikationen mellan provledare och provtagare flyter väl.

Misstänker provledaren att tolken hjälper provtagaren på ett otillbörligt sätt ska provet avbrytas.

Jägarorganisationernas PM Bilagor

Innehåll

BILAGA JPM 1 INSTRUKTION TILL PROVTAGARE	JPM-48
Säker hagelgevärshantering	JPM-48
Avståndsbedömning	JPM-49
Säker hagelgevärshantering och avståndsbedömning	JPM-50
Lerduveskjutning	JPM-51
Skjutning mot markmål	JPM-52
Säker kulgevärshantering	JPM-53
Precisions-skjutning	JPM-53
Högviltprov/Kulgevär Jägarnas Riksförbund	JPM-54
Högviltprov/Kulgevär Svenska Jägarförbundet	JPM-56
BILAGA JPM 2 INTYGSLANKETT	JPM-57
BILAGA JPM 3 IFYLLDA BLANKETTER	JPM-58
BILAGA JPM 4 JÄGARBEVIS	JPM-65
BILAGA JPM 5 JÄGARMÄRKEN	JPM-66

Bilaga JPM 1

Instruktion till provtagare

Säker hagelgevärshantering

Vid detta prov ska du visa att du kan hantera ett hagelgevär på ett säkert och riktigt sätt. Förutsättningen är att du inte har hanterat vapnet före provet.

1. Du ska använda skjutbanans vapen.
2. Provledaren kommer att be dig hämta skjutbanans vapen i vapenstället.
3. Provet börjar när du tar vapnet ur vapenstället.
4. När du kommer fram till provledaren med vapnet får du två klickpatroner. Dessa patroner markerar skarp ammunition.
5. På provledarens tillsägelse laddar du vapnet. Därefter är förutsättningen för provet att du och provledaren tillsammans är ute på småviltjakt.
6. På provledarens tillsägelse ska du gå en snitslad stig. Ni har då skilts åt och du jagar ensam.
7. Under promenaden längs den snitslade stigen ska du alltså helt bortse från provledaren. ”Han/hon är långt borta”. Ni träffas igen när provledaren kallar på dig för en gemensam rast.
8. Under hela provet ska du hantera vapnet på ett säkert och riktigt sätt – tänk på att klickpatronerna markerar skarp ammunition.
9. Du ska tydligt visa de åtgärder du gör för att vapenhanteringen ska vara säker och korrekt.
10. Provet avslutas först när provledaren säger till.
11. För att bli godkänd krävs att du hanterat vapnet korrekt under hela provet och noga följer meddelade anvisningar.

Om provplatsen är utformad så att provledaren måste följa dig under provet, för att kunna iaktta ditt handlande tillräckligt noggrant, ska provledaren härutöver orientera dig enligt följande:

”Jag kommer att följa efter dig längs stigen. Men du ska bortse från mig. Du är ensam till dess jag kallar på dig för att vi gemensamt ska ta rast under jakten”.

Du ska få möjlighet att ställa frågor. Men provledaren får inte ge dig några svar som kan tänkas hjälpa dig att klara provet.

Avståndsbedömning

Vid detta prov ska du visa att du kan bedöma inom vilket avstånd du kan använda ett hagelgevär. Du ska också visa att du kan hantera ett hagelgevär på ett säkert och riktigt sätt när du använder det praktiskt. Förutsättningen är att du inte har hanterat vapnet före provet.

1. Från skjutplatsen kommer du att se fem djurfigurer och en fågelsiluett mot fri himmel.
2. För att bli godkänd
 - ska du skjuta på den eller de figurer som är inom hagelhåll
 - får du inte skjuta på den eller de figurer som är utom hagelhåll.
3. Du ska använda skjutbanans vapen.
4. Provledaren kommer att be dig hämta skjutbanans vapen i vapenstället.
5. Provet börjar när du tar vapnet ur vapenstället.
6. Av provledaren får du två klickpatroner. Patronerna markerar skarp ammunition.
7. Du ska ställa dig på skjutplatsen.
8. På provledarens order laddar du med två patroner.
9. Du ska hålla vapnet i färdigställning – kolvkammen får inte hållas högre än armhålan innan mål visas.
10. När du är klar att skjuta, ska du anmäla ”färdig” till provledaren.
11. Sedan du anmält ”färdig” har du rätt att osäkra vapnet.
12. Den första figuren visas sedan du anmält ”färdig”.
13. Anser du att målet är inom håll ska du markera detta genom att ”skjuta ett skott” mot det.
14. Skjuter du fälls figuren omedelbart ner. Detta gäller inte fågelsiluetten.
15. Avstår du från att skjuta – hållet är för långt – står figuren uppe i fem sekunder innan den fälls ner. Beträffande fågelsiluetten ska du meddela om du avstår från att skjuta.
16. När du skjutit på en figur ska du omedelbart ”ladda om”, bryta och lägga ihop vapnet för att spänna mekanismen.
17. Du har rätt att osäkra omedelbart efter omladdning.
18. När sex figurer visats ber provledaren dig att ställa tillbaka vapnet i vapenstället.
19. När du placerat vapnet i stället är provet avslutat.
20. Håller du vapnet mot axeln när mål inte visas eller i övrigt inte rättar dig efter meddelade anvisningar kan du bli underkänd för att du inte följer reglerna.
21. Du ska tydligt visa de åtgärder du gör för att vapenhanteringen ska vara säker och korrekt.
22. Felaktig vapenhantering medför underkänt prov oavsett resultatet av avståndsbedömningen.

Du ska få möjlighet att ställa frågor. Men provledaren får inte ge dig några svar som kan tänkas hjälpa dig att klara provet.

Säker hagelgevärshantering och avståndsbedömning

Vid detta prov ska du visa att du kan hantera ett hagelgevär på ett säkert och riktigt sätt samt att du kan bedöma inom vilket avstånd du kan använda ett hagelgevär. Förutsättningen är att du inte har hanterat vapnet före provet.

1. Du ska använda skjutbanans vapen.
2. Provledaren kommer att be dig hämta skjutbanans vapen i vapenstället.
3. Provet börjar när du tar vapnet ur vapenstället.
4. När du kommer fram till provledaren får du två klickpatroner. Patronerna markerar skarp ammunition.
5. Du ska ladda vapnet på provledarens tillsägelse. Därefter är förutsättningen för provet att du och provledaren tillsammans är ute på småviltjakt.
6. På provledarens tillsägelse ska du gå en snitslad stig. Ni har då skilts åt och du jagar ensam.
7. Under promenaden längs den snitslade stigen kommer provledaren att följa efter dig. Du ska ändå helt bortse från provledaren. ”Han/hon är långt borta”. Ni träffas igen när provledaren kallar på dig för att ni gemensamt ska ta rast.
8. Längs den snitslade stigen finns bl.a. sex plattor utlagda. När du kommer till en platta ska du ställa sig på den och se dig omkring.
9. Från plattan ska du kunna se en djurfigur eller fågelsiluett och bedöma avståndet. Anser du att målet är inom skotthåll ska du markera detta genom att ”skjuta ett skott” mot det.
10. Har du inte skjutit inom fem sekunder från det du upptäckt målet anses som om du avstått. Men skjuter du mot ett mål på för långt avstånd blir du underkänd även om det sker utanför tidsramen fem sekunder.
11. När du skjutit ska du omedelbart ”ladda om” – bryta och lägga ihop vapnet för att spänna mekanismen.
12. När du löst uppgiften på respektive platta fortsätter du självmant efter den snitslade stigen.
13. Under hela provet ska du hantera vapnet på ett säkert och riktigt sätt. Tänk på att klickpatronerna markerar skarp ammunition.
14. Du ska tydligt visa de åtgärder du gör för att vapenhanteringen ska vara säker och korrekt.
15. Provet avslutas först när provledaren säger till.
16. För att bli godkänd krävs att du
 - hanterat vapnet korrekt under hela provet
 - skjutit mot varje mål inom hagelhåll
 - inte skjutit mot något mål utom hagelhåll
 - noga följt meddelade anvisningar.

Du ska få möjlighet att ställa frågor. Men provledaren får inte ge dig några svar som kan tänkas hjälpa dig att klara provet.

Lerduveskjutning

Vid detta prov ska du visa att du kan skjuta godkänt med hagelgevär och att du också kan hantera vapnet på ett säkert och riktigt sätt när du använder det praktiskt. Förutsättningen för provet är att du inte har hanterat vapnet före provet.

1. Du ska skjuta på sex frångående lerduvor. För godkänd måste minst fyra duvor träffas.
2. Du får använda eget vapen, lånat eller skjutbanans vapen.
3. Du får använda egen ammunition om hagelstorleken är US 6–2,75 mm eller mindre. Haglen får vara av stål eller annat giftfritt material.
4. Provledaren kommer att be dig hämta vapnet i vapenstället.
5. Provet börjar när du tar vapnet ur vapenstället.
6. Av provledaren får du tolv patroner.
7. Du ska ställa dig på skjutplatsen och prova ut en ledig ställning.
8. Du får göra några provanläggningar.
9. Provledaren kommer att kasta en provduva, som du får lägga an mot med tomt vapen.
10. På provledarens order laddar du med två patroner.
11. Du ska hålla vapnet i färdigställning – kolvkammen får inte hållas högre än armhålan.
12. När du är klar att skjuta ska du anmäla ”färdig” till provledaren.
13. Sedan du anmält ”färdig” har du rätt att osäkra vapnet.
14. Du ropar själv fram duvan som då kastas omedelbart.
15. Bommad duva får påskjutas med det andra skottet.
16. Sedan du skjutit laddar du om, osäkrar och ropar fram nästa duva.
17. När du skjutit på alla sex lerduvorna anmodar provledaren dig att ställa tillbaka vapnet i vapenstället och lämna tillbaka eventuellt överbliven ammunition.
18. När du placerat vapnet i stället är provet avslutat.
19. Om någon av duvorna skulle ha avsevärt annan riktning än provduvan behöver du inte skjuta. Om du skjuter och bommar på en sådan duva får du en ny duva. Om du skjuter och träffar räknas träffen.
20. Skulle en lerduva gå sönder i utkastet ska du inte skjuta. Du får en ny duva. Träff i en bit av en trasig duva räknas inte. Skulle du förivra dig och skjuta på en bit får du likväl en ny duva.
21. Blir det en klick eller glömmet du att osäkra får du en ny duva.
22. Håller du vapnet mot axeln när du ropar fram duvan eller i övrigt inte rättar dig efter meddelade anvisningar kan du bli underkänd därför att du inte följer reglerna.
23. Du ska tydligt visa de åtgärder du gör för att vapenhanteringen ska vara säker och korrekt.
24. Felaktig vapenhantering medför underkänt oavsett skjutresultat.

Du ska få möjlighet att ställa frågor. Men provledaren får inte ge dig några svar som kan tänkas hjälpa dig att klara provet.

Skjutning mot markmål

Vid detta prov ska du visa att du kan skjuta bra med hagelgevär på sidogående markmål och att du också kan hantera vapnet på ett säkert sätt när du använder det praktiskt. Förutsättningen för provet är att du inte har hanterat vapnet före provet.

1. Du ska skjuta på två markmål, ett vänster- och ett högergående. För att bli godkänd måste du träffa båda. Som träff räknas minst 8 hagel (US nr 7,5-Ø 2,4 mm/ nr 7-Ø 2,5 mm) inom träffområdet (Ø 9 cm, placerat över lung-hjärtområde) för hare- och rävfigur, eller minst 28 hagel inom träffområdet (Ø 18 cm placerat över lung-hjärtområdet) för rådjursfigur.
2. Du får använda eget vapen, lånat eller skjutbanans vapen.
3. Du får använda egen ammunition om hagelstorleken är (US nr 7,5-Ø 2,4 mm/nr 7-Ø 2,5 mm). Haglen ska vara av ett material som inte är rikoschettbenäget.
4. Provledaren ber dig hämta vapnet i vapenstället.
5. Provet börjar när du tar vapnet ur vapenstället.
6. Av provledaren får du fyra patroner.
7. Du ska ställa dig på skjutplatsen och prova ut en ledig ställning.
8. Provledaren beskriver var och i vilken turordning målen kommer.
9. Du får ett provlöp och får göra provanläggningar.
10. På provledarens order laddar du med två patroner.
11. Du ska hålla vapnet i färdigställning – kolvkammen får inte hållas högre än armhålan.
12. När du är klar att skjuta ska du anmäla ”färdig” till provledaren.
13. Sedan du anmält ”färdig” har du rätt att osäkra vapnet.
14. Du ropar själv fram målet som då kommer omedelbart.
15. Du får skjuta två skott i varje lopp.
16. Sedan du skjutit laddar du om, osäkrar och ropar fram nästa mål.
17. När du skjutit på båda målen ber provledaren dig att ställa tillbaka vapnet i vapenstället och lämna tillbaka eventuellt överbliven ammunition.
18. När du har placerat vapnet i stället är provet avslutat.
19. Blir det en klick eller glömmer du att osäkra får du ett nytt mål/lopp.
20. Håller du vapnet mot axeln när du ropar fram målet eller i övrigt inte rättar dig efter meddelade anvisningar kan du bli underkänd därför att du inte följer reglerna.
21. Du ska tydligt visa de åtgärder du gör för att vapenhanteringen ska vara säker och korrekt.
22. Felaktig vapenhantering medför underkänt oavsett skjutresultat.

Du ska få möjlighet att ställa frågor. Men provledaren får inte ge dig några svar som kan tänkas hjälpa dig att klara provet.

Säker kulgevärshantering

Vid detta prov ska du visa att du kan hantera ett kulgevär på ett säkert och riktigt sätt. Förutsättningen är att du inte har hanterat vapnet före provet.

1. Du ska använda skjutbanans vapen som är av cylindermekanismtyp.
2. Provledaren ber dig hämta vapnet i vapenstället.
3. Provet börjar när du tar vapnet ur vapenstället.
4. När du kommer fram till provledaren med vapnet får du fyra blinda patroner. Dessa patroner markerar skarp ammunition.
5. På provledarens order laddar du vapnet.
6. Provet avslutas med att du på provledarens anmodan ställer tillbaka vapnet i vapenstället.
7. Du ska tydligt visa de åtgärder du gör för att vapenhanteringen ska vara säker och korrekt.
8. För att bli godkänd krävs att du har hanterat vapnet korrekt under hela provet och noga följt meddelade anvisningar.

Du ska få möjlighet att ställa frågor. Men provledaren får inte ge dig några svar som kan tänkas hjälpa dig att klara provet.

Precisionsskjutning

Vid detta prov ska du visa att du kan skjuta bra med kulgevär och att du också hanterar vapnet på ett säkert och riktigt sätt när du använder det praktiskt. Förutsättningen för provet är att du inte har hanterat vapnet före provet.

1. Du ska skjuta två serier om fyra skott vardera mot två pistoltavlor. En serie på varje tavla.
2. Den första serien ska skjutas från skjutstolen – bästa tänkbara stöd – mot den vänstra pistoltavlan. Den andra serien – mot den högra tavlan – ska skjutas med jägarmässigt stöd t.ex. sittande, stående vid stängen eller motsvarande – men inte sittande i skjutstolen eller liggande.
3. För godkänt prov krävs att spridningen av den första serien (träffbilden) inte överstiger 12 cm och att spridningen av den andra serien inte överstiger 17 cm. Båda serierna måste vara godkända.
4. Du får använda eget vapen, vapen som du lånat eller skjutbanans vapen.
5. Du får använda egen ammunition.
6. Provledaren ber dig hämta vapnet i vapenstället.
7. Provet börjar när du tar vapnet ur vapenstället.
8. Du ska sätta sig i skjutstolen, prova ut en bra ställning och göra några provanläggningar.
9. Av provledaren får du åtta patroner.

10. På provledarens order laddar du med högst fyra patroner eller det mindre antal som vapnet rymmer. Därefter säkrar du.
11. När du är klar att skjuta ska du anmäla ”färdig” till provledaren.
12. Sedan du anmält ”färdig” har du rätt att osäkra vapnet.
13. Provledaren meddelar att du ska börja skjuta den första serien – alltså serien mot den vänstra tavlan.
14. Du skjuter samtliga fyra skott och har tre minuter till förfogande från det du anmält ”färdig”.
15. Vapnet behöver inte säkras mellan skotten i serien såvida inte något inträffar som särskilt motiverar detta.
16. När du skjutit den första seriens skott intar du på provledarens anmodan en bekväm jägarmässig skjutställning utanför skjutstolen.
17. När du funnit en bra skjutställning laddar du på provledarens order åter med högst fyra patroner eller det mindre antal vapnet rymmer och säkrar.
18. Därefter genomförs skjutningen mot den högra tavlan efter samma regler som mot den vänstra tavlan – se punkterna 11–15.
19. Om du vill har du rätt att byta skjutställning under den andra serien. I så fall ska vapnet säkras eller ha slutstycket tillbakafört.
20. När också den andra serien är skjuten anmodar provledaren dig att ställa tillbaka vapnet i vapenstället.
21. När du har placerat vapnet i stället är provet avslutat.
22. Använder du mer än tre minuter på någon av serierna blir provet underkänt. Om du laddar innan du får order om det, laddar med flera patroner än fyra eller i övrigt inte rättar dig efter meddelade anvisningar kan du bli underkänd därför att du inte följer reglerna.
23. Du ska tydligt visa de åtgärder du gör för att vapenhanteringen ska vara säker och korrekt.
24. Felaktig vapenhantering medför underkänt oavsett skjutresultatet.

Du ska få möjlighet att ställa frågor. Men provledaren får inte ge dig några svar som kan tänkas hjälpa dig att klara provet.

Högiltprov/Kulgevär – Jägarnas Riksförbund

Vid detta prov ska du visa att du kan skjuta på stillastående och löpande älg, och att du kan hantera vapnet på ett säkert och riktigt sätt när du använder det praktiskt. Detta prov genomförs enligt Jägarnas Riksförbunds regler för älgskyttemärket i brons.

1. Du ska skjuta mot stillastående och löpande älgfigur. En serie om fyra skott mot stillastående älgfigur och två serier om fyra skott mot löpande älgfigur.
2. Du börjar med att skjuta en serie om fyra skott mot stillastående älgfigur. För godkänt ska alla fyra skotten vara inom träffområdet.

3. Du fortsätter med följande två fyraskottsserier mot löpande älgfigur, där tre av fyra skott i serien ska vara inom träffområdet för att serien ska vara godkänd.
4. Du får använda eget vapen, vapen som du lånat eller skjutbanans vapen.
5. Du får använda egen ammunition.
6. Provledaren ber dig att hämta vapnet i vapenstället.
7. Provet börjar när du tar vapnet ur vapenstället.
8. Du ska ta plats på skjutplatsen, ställa dig i en bra skjutställning och göra några provanläggningar.
9. Av provledaren får du tolv patroner.
10. På provledarens order laddar du med högst fyra patroner och säkrar.
11. När du är färdig ska du anmäla ”färdig” till provledaren.
12. Sedan du anmält ”färdig” har du rätt att osäkra vapnet.
13. Provledaren meddelar att du ska börja skjuta fyra skott mot den stillastående älgfiguren.
14. Du skjuter samtliga fyra skott och har fyrtiofem (45) sekunder till förfogande från det att du avlossat första skottet.
15. Vapnet behöver inte säkras mellan skotten i serien såvida inte något inträffar som särskilt motiverar detta.
16. När du har skjutit serien mot stillastående älgfigur, inväntar du markeringen. På provledarens order laddar du med fyra patroner, säkrar vapnet och anmäler ”färdig” till provledaren.
17. Sedan du anmält ”färdig” har du rätt att osäkra vapnet.
18. Provledaren meddelar att du får börja skjuta serien om fyra skott mot den löpande älgfiguren. Du ropar själv fram målet.
19. När du skjutit serien mot löpande älgfigur, inväntar du markeringen. På provledarens order laddar du med fyra patroner, säkrar och anmäler ”färdig” till provledaren.
20. Serie tre genomförs enligt reglerna i punkt 17–19.
21. När serie tre är skjuten och du fått markering, anmodar provledaren dig att ställa tillbaka vapnet i vapenstället.
22. När du placerat vapnet i stället är provet avslutat.
23. Använder du mer än fyrtiofem (45) sekunder vid skjutningen mot stillastående älgfigur blir provet underkänt. Om du laddar innan du får order om det, laddar med flera patroner än fyra eller i övrigt inte rättar dig efter meddelade anvisningar kan du bli underkänd därför att du inte följer reglerna.
24. Du ska tydligt visa åtgärder du gör för att vapenhanteringen ska vara säker och korrekt.
25. Felaktig vapenhantering medför underkänt oavsett skjutresultatet.

Du ska få möjlighet att ställa frågor. Men provledaren får inte ge dig några svar som kan tänkas hjälpa dig att klara provet.

Högviltprov/Kulgevär – Svenska Jägareförbundet

Vid detta prov ska du visa att du kan skjuta på stillastående och löpande älg, och att du kan hantera vapnet på ett säkert och riktigt sätt när du använder det praktiskt. Detta prov genomförs enligt Svenska Jägareförbundets regler för älg-skyttemärket i brons.

1. Du ska skjuta tre godkända serier mot stillastående och löpande älgfigur.
2. En serie består av fyra skott, två skott mot stillastående och två skott mot löpande älgfigur. För godkänd serie krävs att alla fyra skott sitter inom träffområdet på älgfiguren.
3. Du skjuter första skottet mot stillastående figur. Du laddar om, och efter 2–3 sekunder startar älgfiguren och du skjuter ett skott mot löpande figur. Proceduren upprepas från andra hållet och du skjuter ett skott mot stillastående figur och ett skott mot löpande figur.
4. Du får använda eget vapen, vapen som du lånat eller skjutbanans vapen.
5. Du får använda egen ammunition.
6. Provledaren ber dig att hämta vapnet i vapenstället.
7. Provet börjar när du tar vapnet ur vapenstället.
8. Du ska ta plats på skjutplatsen, ställa dig i en bra skjutställning och gör några provanläggningar.
9. Av provledaren får du tolv patroner.
10. På provledarens order laddar du med högst fyra patroner och säkrar.
11. När du är färdig ska du anmäla ”färdig” till provledaren.
12. Sedan du anmält ”färdig” har du rätt att osäkra vapnet.
13. Provledaren meddelar att du ska börja skjutningen.
14. Du skjuter samtliga fyra skott enligt punkt 3 ovan.
15. Vapnet behöver inte säkras mellan skotten i serien såvida inte något inträffar som särskilt motiverar detta.
16. När du har skjutit serien inväntar du markeringen.
17. På provledarens order laddar du med fyra patroner, säkrar vapnet och anmäler ”färdig” till provledaren.
18. Provledaren meddelar att du får börja skjuta nästa serie.
19. Serie tre genomförs enligt instruktionerna ovan.
20. När serie tre är skjuten och markering skett, anmodar provledaren dig att ställa tillbaka vapnet i vapenstället.
21. När du har placerat vapnet i stället är provet avslutat.
22. Om du laddar innan du fått order om det, laddar med flera patroner än fyra eller i övrigt inte rättar dig efter meddelade anvisningar kan du bli underkänd därför att du inte följer reglerna.
23. Du ska tydligt visa åtgärder du gör för att vapenhanteringen ska vara säker och korrekt.
24. Felaktig vapenhantering medför underkänt oavsett skjutresultatet.

Du ska få möjlighet att ställa frågor. Men provledaren får inte ge dig några svar som kan tänkas hjälpa dig att klara provet.

Bilaga JPM 2

Intygsblankett

		INTYG		C 088711	
		Denna dag har <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> — <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>		Personnummer	
prövats i följande prov för jägarexamen		Provtagarens namn - Textat eller maskinskrivet _____ Telefon _____			
GK = Godkänd UK = Underkänd	TEORETISKT PROV	(01)	☐ GK	☐ UK	<input type="text"/> Avgifter
LEGITIMATION ☐ Körkort ☐ Annan typ av godkänd legitimation ☐ Provtagaren känd ☐ Provledarens signatur	HAGELGEVÄRS PROV	(02)	☐ GK	☐ UK	<input type="text"/> Avgifter
Detta intyg utgör kvitto på erlagd avgift för prov i jägarexamen	Moment nr 1. Hagelgevärshantering 2. Avståndsbedömning 3. Lerduveskjutning 4. Skjutning mot markmål	GK UK ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	Ange moment nr vid omprov 2, 3 eller 4 här Omprov 1 ☐ ☐ <input type="text"/> Omprov 2 ☐ ☐ <input type="text"/>		
Vid omprov skall intyget uppvisas	GRUNDPROV/KULGEVÄR	(03)	☐ GK	☐ UK	<input type="text"/> Avgifter
	KULGEVÄRSHANTERING PRECISIONSSKJUTNING	☐ ☐ ☐ ☐	OMPROV 1 PRECISIONSSKJUTNING ☐ ☐ <input type="text"/> OMPROV 2 PRECISIONSSKJUTNING ☐ ☐ <input type="text"/>		
	HÖGVILT PROV/KULGEVÄR	(04)	☐ GK	☐ UK	<input type="text"/> Avgifter
	KULGEVÄRSHANTERING Serie 1-3 Serie 4-6 Serie 7-9	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	Serie 1-3 ☐ ☐ ☐ <input type="text"/> Serie 4-6 ☐ ☐ ☐ <input type="text"/> Serie 7-9 ☐ ☐ ☐ <input type="text"/>		
Provledarens namnteckning	Provledarnummer	Provbana nr	Summa avgifter		
		Datum			

SN Grafiska AB, Järfälla/bm14627

Bilaga JPM 3

Ifyllda blanketter

Intyg 1

Provtagaren har genomfört godkänt teoretiskt prov, godkänt hagelgevärsprov, godkänt grundprov kulgevär samt godkänt högviltprov (serie 1, 5 och 6 godkända).

		INTYG Denna dag har 020202 — 0202 Personnummer TAGE EXEMPELBERG Provtagarens namn 0123-123456 Telefon	
GK = Godkänd UK = Underkänd		TEORETISKT PROV (01) ☒ GK ☐ UK Avgifter 250	
LEGITIMATION ☒ Körkort ☐ Annan typ av godkänd legitimation ☐ Provtagaren känd ☒ Provledarens signatur		HAGELGEVÄRSPROV (02) ☒ GK ☐ UK Avgifter 400 Moment nr GK UK 1. Hagelgevärshantering ☒ ☐ 2. Avståndsbedömning ☒ ☐ 3. Lerduveskjutning ☒ ☐ 4. Skjutning mot markmål ☒ ☐ Ange moment nr vid omprov 2, 3 eller 4 här Omprov 1 ☐ ☐ <input type="text"/> Omprov 2 ☐ ☐ <input type="text"/>	
Detta intyg utgör kvitto på erlagd avgift för prov i jägarexamen		GRUNDPROV/KULGEVÄR (03) ☒ GK ☐ UK Avgifter 200 KULGEVÄRSHANTERING ☒ ☐ PRECISIONSSKJUTNING ☒ ☐ OMPROV 1 PRECISIONSSKJUTNING ☐ ☐ <input type="text"/> OMPROV 2 PRECISIONSSKJUTNING ☐ ☐ <input type="text"/>	
Vid omprov skall intyget uppvisas		HÖGVILTPROV/KULGEVÄR (04) ☒ GK ☐ UK Avgifter 200 KULGEVÄRSHANTERING ☒ ☐ Serie 1-3 ☒ ☒ ☒ <input type="text"/> 50 Serie 4-6 ☒ ☒ ☒ Serie 7-9 ☐ ☐ ☐ <input type="text"/>	
Provledarens namnteckning Kurt Kurtsson		Provledarnummer F 67	Provbana nr F 125 Datum 2017-01-01
		Summa avgifter 1100:-	

SN Grafiska AB, Järnåsa/bom14827

Intyg 2

Provtagaren har genomfört, underkänt hagelgevårsprov (två underkända moment medför underkänt på hela delprovet), underkänt grundprov kulgevär (moment precisionsskjutning underkänt samt två omprov precisionsskjutning underkända) samt underkänt högviltprov (endast två serier, nr 3 och 8, godkända på nio försök).

(Provtagaren har genomfört godkänt teoretiskt prov vid tidigare tillfälle och uppvisat intygsoriginal från detta provtillfälle för provledaren).

Kontrollera att ditt godkända eller underkända delprov finns registrerat i Naturvårdsverkets Jägarregister senast 10 dagar efter provdatum. Gör detta genom att besöka länken www.naturvardsverket.se/jagarregistret och logga in i Jägarregistret. Saknas registrering, kontakta provledaren.

SH Grafiska AB, Järfälla btm 14827

GK = Godkänd UK = Underkänd		TEORETISKT PROV (01)		GK	UK	Avgifter
		INTYG Denna dag har <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block;">0 2 0 2 0 2</div> - <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block;">0 2 0 2</div> Personnummer TAGE EXEMPELBERG Provtagarens namn 0123-123456 Telefon		☒	☐	
prövats i följande prov för jägarexamen		HAGELGEVÄRSPROV (02)		☒	☒	400
LEGITIMATION ☒ Körkort ☐ Annan typ av godkänd legitimation ☐ Provtagaren känd ☒ Provedarens signatur		Moment nr 1. Hagelgevärshantering 2. Avståndsbedömning 3. Lerduveskjutning 4. Skjutning mot markmål		GK	UK	
Detta intyg utgör kvitto på erlagd avgift för prov i jägarexamen		Ange moment nr vid omprov 2, 3 eller 4 här Omprov 1 ☐ ☐ ☐ ☐ Omprov 2 ☐ ☐ ☐ ☐		☒	☒	200
Vid omprov skall intyget uppvisas		GRUNDPROV/KULGEVÄR (03) KULGEVÄRSHANTERING PRECISIONSSKJUTNING		☒	☒	100
		OMPROV 1 PRECISIONSSKJUTNING ☐ ☒ OMPROV 2 PRECISIONSSKJUTNING ☐ ☒		☐	☒	100
		HÖGVILTPROV/KULGEVÄR (04) KULGEVÄRSHANTERING Serie 1-3 Serie 4-6 Serie 7-9		☒	☒	200
		Serie 1-3 ☒ ☒ ☒ Serie 4-6 ☒ ☒ ☒ Serie 7-9 ☒ ☒ ☒		☒	☐	50
				☒	☐	50
Provedarens namnteckning Kurt Kurtsson		Provedarnummer F67		Provbana nr F125		Summa avgifter 1100:-
		Datum 2017-01-01				

Intyg 3

Provtagaren har genomfört godkänt hagelgevårsprov (underkänt i ett moment, lerduveskjutning, underkänt i första omprovet och godkänt i andra omprovet).

(Provtagaren har genomfört godkänt teoretiskt prov vid tidigare tillfälle och uppvisat intygsoriginal från detta provtillfälle för provledaren).

Kontrollera att ditt godkända eller underkända delprov finns registrerat i Naturvårdsverkets Jägarregister senast 10 dagar efter provdatum. Gör detta genom att besöka länken www.naturvardsverket.se/jagarregistret och logga in i Jägarregistret. Saknas registrering, kontakta provledaren. SN Grafiska AB, Järfälla/bm14027		INTYG Denna dag har 020202 — 0202 Personnummer TAGE EXEMPELBERG Provtagarens namn 0123 - 123456 Telefon																					
	GK = Godkänd UK = Underkänd	TEORETISKT PROV (01)	GK ☒ UK ☐ Avgifter <input type="text"/>																				
	LEGITIMATION ☒ Körkort ☐ Annan typ av godkänd legitimation ☐ Provtagaren känd ☒ Provledarens signatur	HAGELGEVÅRSPROV (02) <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td>Moment nr</td> <td>GK</td> <td>UK</td> <td></td> </tr> <tr> <td>1. Hagelgevårshantering</td> <td>☒</td> <td>☐</td> <td></td> </tr> <tr> <td>2. Avståndsbedömning</td> <td>☒</td> <td>☐</td> <td></td> </tr> <tr> <td>3. Lerduveskjutning</td> <td>☐</td> <td>☒</td> <td></td> </tr> <tr> <td>4. Skjutning mot markmål</td> <td>☒</td> <td>☐</td> <td></td> </tr> </table> Ange moment nr vid omprov 2, 3 eller 4 här <u>3</u>	Moment nr	GK	UK		1. Hagelgevårshantering	☒	☐		2. Avståndsbedömning	☒	☐		3. Lerduveskjutning	☐	☒		4. Skjutning mot markmål	☒	☐		Avgifter <input type="text" value="400"/>
	Moment nr	GK	UK																				
1. Hagelgevårshantering	☒	☐																					
2. Avståndsbedömning	☒	☐																					
3. Lerduveskjutning	☐	☒																					
4. Skjutning mot markmål	☒	☐																					
Detta intyg utgör kvitto på erlagd avgift för prov i jägarexamen	Omprov 1 ☐ ☒ <input type="text" value="100"/> Omprov 2 ☒ ☐ <input type="text" value="100"/>	GRUNDPROV/KULGEVÅR (03) <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td>KULGEVÅRSHANTERING</td> <td>☐</td> <td>☐</td> <td></td> </tr> <tr> <td>PRECISIONSSKJUTNING</td> <td>☐</td> <td>☐</td> <td></td> </tr> </table>	KULGEVÅRSHANTERING	☐	☐		PRECISIONSSKJUTNING	☐	☐														
KULGEVÅRSHANTERING	☐	☐																					
PRECISIONSSKJUTNING	☐	☐																					
Vid omprov skall intyget uppvisas	OMPROV 1 PRECISIONSSKJUTNING ☐ ☐ <input type="text"/> OMPROV 2 PRECISIONSSKJUTNING ☐ ☐ <input type="text"/>	HÖGVILTPROV/KULGEVÅR (04) <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td>KULGEVÅRSHANTERING</td> <td>☒</td> <td>☐</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Serie 1-3</td> <td>☐</td> <td>☐</td> <td><input type="text"/></td> </tr> <tr> <td>Serie 4-6</td> <td>☐</td> <td>☐</td> <td><input type="text"/></td> </tr> <tr> <td>Serie 7-9</td> <td>☐</td> <td>☐</td> <td><input type="text"/></td> </tr> </table>	KULGEVÅRSHANTERING	☒	☐		Serie 1-3	☐	☐	<input type="text"/>	Serie 4-6	☐	☐	<input type="text"/>	Serie 7-9	☐	☐	<input type="text"/>					
KULGEVÅRSHANTERING	☒	☐																					
Serie 1-3	☐	☐	<input type="text"/>																				
Serie 4-6	☐	☐	<input type="text"/>																				
Serie 7-9	☐	☐	<input type="text"/>																				
Provedarens namnteckning Kurt Kurtsson	Provedarnummer F67	Provbana nr F125 Datum 2017-01-01	Summa avgifter 600:—																				

Intyg 5

Provtagaren har genomfört godkänt teoretiskt prov, underkänt hagelgevårsprov (felaktig vapenhantering i moment speciell hagelgevårshantering), godkänt grundprov kulgevär samt godkänt högviltprov.

(Notera att provtagaren fått möjlighet att genomföra grundprov kulgevär trots att denne först underkänts på grund av vapenhanteringsfel i hagelgevårsprovet. Provledaren bedömde i detta fall att vapenhanteringsfelet i hagelgevårsprovet inte var så allvarligt att provtagaren skulle nekas möjlighet att göra grundprov kulgevär samma dag).

Kontrollera att ditt godkända eller underkända delprov finns registrerat i Naturvårdsverkets Jägaregister sedan 10 dagar efter provdatum. Gör detta genom att besöka länken www.naturvardsverket.se/jagaregister och logga in i Jägaregisteret. Säkuras registrering, kontakta provledaren.

		INTYG Denna dag har	
		020202 — 0202 Personnummer	
		TAGE EXEMPELBERG Provtagarens namn	
		0123-123456 Telefon	
GK = Godkänd UK = Underkänd		Avgifter	
TEORETISKT PROV (01)		☒ GK	☐ UK
		250	
HAGELGEVÄRSPROV (02)		☒ GK	☒ UK
		400	
LEGITIMATION ☒ Körkort ☐ Annan typ av godkänd legitimation ☐ Provtagaren känd ☒ Provledarens signatur		Moment nr 1. Hagelgevårshantering ☐ GK ☒ UK 2. Avståndsbedömning ☐ GK ☐ UK 3. Lerduveskjutning ☐ GK ☐ UK 4. Skjutning mot markmål ☐ GK ☐ UK	
Detta intyg utgör kvitto på erlagd avgift för prov i jägarexamen		Ange moment nr vid omprov 2, 3 eller 4 här Omprov 1 ☐ ☐ ☐ Omprov 2 ☐ ☐ ☐	
GRUNDPROV/KULGEVÄR (03)		☒ GK	☐ UK
		200	
KULGEVÅRSHANTERING ☒ GK ☐ UK PRECISIONSSKJUTNING ☒ GK ☐ UK			
Vid omprov skall intyget uppvisas		OMPROV 1 PRECISIONSSKJUTNING ☐ GK ☐ UK OMPROV 2 PRECISIONSSKJUTNING ☐ GK ☐ UK	
		HÖGVILTPROV/KULGEVÄR (04)	
		☒ GK	☐ UK
		200	
		KULGEVÅRSHANTERING ☒ GK ☐ UK	
		Serie 1-3 ☒ ☒ ☒	50
		Serie 4-6 ☒ ☒ ☒	
		Serie 7-9 ☐ ☐ ☐	
Provledarens namnteckning		Provledarnummer	Provbans nr
Kurt Karlsson		F67	F125
		Datum	Summa avgifter
		2017-01-01	1100: —

Intyg 7

Provtagaren har genomfört underkänt hagelgevårsprov på grund av felaktig vapenhantering i samband med moment markmål.

(Provtagaren har genomfört godkänt teoretiskt prov vid tidigare tillfälle och uppvisat intygsoriginal från detta provtillfälle för provledaren).

Kontrollera att ditt godkända eller underkända delprov finns registrerat i Naturvårdsverkets Jägaregister senast 10 dagar efter provdatum. Gör detta genom att besöka länken www.naturvardsverket.se/jagaregister och logga in i Jägaregistret. Saknas registrering, kontakta provledaren.

INTYG

Denna dag har

020202

 -

0202

Personnummer

TAGE EXEMPELBERG

Provtagarens namn

0123 - 123 456

Telefon

prövats i följande prov för jägarexamen

GK = Godkänd UK = Underkänd	TEORETISKT PROV	(01)	GK ☒	UK ☐	Avgifter															
<p>LEGITIMATION</p> <p>☒ Körkort</p> <p>☐ Annan typ av godkänd legitimation</p> <p>☐ Provtagaren känd</p> <p> Provedarens signatur</p>	<p>HAGELGEVÄRSPROV</p> <p>Moment nr</p> <table style="width: 100%;"> <tr> <td></td> <td style="text-align: center;">GK</td> <td style="text-align: center;">UK</td> </tr> <tr> <td>1. Hagelgevärshantering</td> <td style="text-align: center;">☒</td> <td style="text-align: center;">☒</td> </tr> <tr> <td>2. Avståndsbedömning</td> <td style="text-align: center;">☒</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>3. Lerduveskjutning</td> <td style="text-align: center;">☒</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>4. Skjutning mot markmål</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☒</td> </tr> </table>		GK	UK	1. Hagelgevärshantering	☒	☒	2. Avståndsbedömning	☒	☐	3. Lerduveskjutning	☒	☐	4. Skjutning mot markmål	☐	☒	(02)	☒	☒	400
	GK	UK																		
1. Hagelgevärshantering	☒	☒																		
2. Avståndsbedömning	☒	☐																		
3. Lerduveskjutning	☒	☐																		
4. Skjutning mot markmål	☐	☒																		
<p>Anges moment nr vid omprov 2, 3 eller 4 här</p> <p>Omprov 1 ☐ ☐</p> <p>Omprov 2 ☐ ☐</p>	<p>GRUNDPROV/KULGEVÄR</p> <p>KULGEVÄRSHANTERING ☐ ☐</p> <p>PRECISIONSSKJUTNING ☐ ☐</p>	(03)	☒	☐																
<p>Vid omprov skall intyget uppvisas</p>	<p>OMPROV 1 PRECISIONSSKJUTNING ☐ ☐</p> <p>OMPROV 2 PRECISIONSSKJUTNING ☐ ☐</p> <p>HÖGVILTPROV/KULGEVÄR</p> <p>KULGEVÄRSHANTERING ☐ ☐</p> <p>Serie 1-3 ☐ ☐ ☐</p> <p>Serie 4-6 ☐ ☐ ☐</p> <p>Serie 7-9 ☐ ☐ ☐</p>	(04)	☒	☐																

Provedarens namnteckning	Provedarnummer	Provbana nr	Summa avgifter
	F67	F125	400:-
		Datum	
		2017-01-01	

Bilaga JPM 4

Jägarbevis

Bild 1. Provledaren klistrar fast fotografiet och fyller i provtagarens namn och personnummer. Stämplar beviset/fotografiet enligt bilden.

Avlagda prov för jägarexamen	
Provtagarens egenhändiga namnteckning	Personnummer
<i>Tage Tagesson</i>	010101-0101
TEORETISKT PROV	
Provledarens namnteckning och nummer	Datum
<i>Kurt Kurtsson</i> F67	2017-01-01
	Provbana
	F125
PRAKTISKA PROV	
HAGELVAPENPROV	
Provledarens namnteckning och nummer	Datum
<i>Anders Andersson</i> C80	2017-01-15
	Provbana
	F125/C150
GRUNDPROV/KULVAPEN	
Provledarens namnteckning och nummer	Datum
	Provbana
HÖGVILTPROV/KULVAPEN	
Provledarens namnteckning och nummer	Datum
	Provbana

Bild 2.

Provtagaren skriver sin namnteckning och fyller i sitt personnummer längst upp.

Provledaren kontrollerar provtagares ID-handling.

Provledaren fyller i och signerar dagens godkända delprov i respektive fält. Se exempel i fältet för Teoretiskt Prov.

Provtagare som tappat bort sitt jägarbevis kan få ett nytt utfärdat av en provledare för jägarexamen. Provtagaren måste då ha med sig sina intygsoriginal, alternativt ett registerutdrag från jägarexamensregistret, samt ID-handling.

Provledaren gör vid utfärdandet av beviset på samma sätt som beskrivet i bild 1 och de första två stegen i bild 2.

Vid ifyllande av de godkända delproven skriver provledaren sin namnteckning och provledarnummer fältet "Provledarens namnteckning och nummer" för det aktuella delprovet.

I fältet "Datum" skriver provledaren det datum då delprovet godkändes (framgår av intygsoriginalen eller registerutdraget).

I fältet "Provbana" skrivs först numret på den probana där delprovet genomfördes följt av "snedstreck" och provledarens egen probana.

Se exempel i fältet för Hagelvapenprov.

Bilaga JPM 5

Jägarmärken

Tyg- och metallmärke

Som bevis över helt eller delvis avlagd jägarexamen kan provtagaren sedan han eller hon uppfyllt vissa fordringar förvärva ett tygmärke och/eller metallmärke.

Tygmärket kan förvärfvas när en provtagare avlagt det teoretiska och ett praktiskt prov, som tillsammans berättigar provtagaren att få tillstånd till en viss typ av jaktvapen Metallmärket får förvärfvas när samtliga prov avlagts godkända. Märken får endast säljas till den provtagare som kan styrka sin rätt att förvärva ett märke av visst slag genom att visa upp Jägarbevis eller Intyg.

Den som är berättigad att förvärva märken får köpa ett valfritt antal av det aktuella slaget.

Jägarexamensmärket

Naturvårdsverket har genom skrivelse den 24 juni 1982, dnr 280-2509-82 Nfj medgivit Svenska jägareförbundet och Jägarnas Riksförbund/ Landsbygdens Jägare rätt att tills vidare använda det varumärke för jägarexamen, som av verket registrerats hos Kungliga Patent- och Registreringsverket (varumärke nr 180939).

Som villkor gäller att

- Märket endast används på material som har direkt anknytning till jägarexamen, d.v.s. på jägarbevis, provblanketter, intyg, provledarstämplar eller därmed jämförliga produkter.
- Märket, utöver vad som nyss sagts, endast används för produktion av bildekaler, tygmärken och metallmärken, varvid märkets utformning (färg och form) inte får avvika från det registrerade märkets.
- Märket inte används för marknadsföring av annat än proven för jägarexamen, d.v.s. märket får inte användas för medlemsvärvning, organisationsreklam, produktreklam eller därmed jämförliga aktiviteter.
- Det överskott som erhålls, sedan från försäljningspriset för bildekaler, tygmärken och metallmärken dragits produktions-, distributions- och administrationskostnader, oavkortat används för jägarorganisationernas praktiska verksamhet med jägarexamen.
- Naturvårdsverket ges insyn i användningen av varumärket.

Handbok för provledare vid jägarexamen

HANDBOK 2018:1

NATURVÅRDSVERKET
ISBN 978-91-620-0181-0
ISSN 1650-2361

Den 15 december 1983 beslutade regeringen att jägar examen skulle införas i hela landet den 1 januari 1985. Samtidigt bemyndigade regeringen Naturvårdsverket att bland annat utfärda föreskrifter för jägarexamen.

Naturvårdsverkets föreskrifter är bindande. Nu gällande föreskrifter (NFS 2015:10) trädde i kraft den 1 januari 2016 efter vissa ändringar i tidigare föreskrifter.

Handboken vänder sig framför allt till provledare för jägarexamen och är avsedd att medverka till att jägarexamen genomförs på ett enhetligt sätt i hela landet. Tillsammans med jägarorganisationernas PM, som också finns i denna publikation, ger den till exempel anvisningar om provplatsernas utformning och om hur proven ska genomföras och bedömas. Naturvårdsverket svarar för handbokens innehåll, liksom jägarorganisationerna svarar för sin PM.

